

Overordnet analyse og Plan for forvaltningsrevisjon 2012-2016

Nøtterøy kommune

Informasjonen som fremkommer er ikke verifisert og det må ytterligere undersøkelser til for å kunne bekrefte om de forhold som er beskrevet medfører riktighet. Informasjonen må derfor ikke benyttes til andre formål enn tiltenkt.

Februar 2012

Innhold

Del 1 Innledning	4
1 Om dokumentet	5
1.1 Leserveiledning	5
2 Forvaltningsrevisjon	5
2.1 Plan for forvaltningsrevisjon.....	6
2.2 Overordnet risiko- og vesentlighetsvurdering	6
2.3 Metode	6
2.3.1 Dokumentanalyse	6
2.3.2 Statistikk.....	6
2.3.3 Intervju	7
2.3.4 Elektronisk spørreundersøkelse	7
2.3.5 Prosessmøter med kontrollutvalget	7
Del 2 - analysegrunnlag	8
3 Administrasjon og organisasjon	9
3.1 Organisasjon	9
3.1.1 Driftsutgifter.....	10
3.1.2 Personal.....	10
3.1.3 Saksbehandling	11
3.1.4 Vedtaksoppfølging	11
3.1.5 Kommunalt samarbeid.....	11
3.2 Internkontroll og virksomhetsstyring	11
3.2.1 Kvalitetslosen.....	12
3.2.2 Innkjøp og salg	12
3.3 Finansielle nøkkeltall.....	12
3.4 Informasjonsteknologi	14
3.5 Befolkningsutvikling og næringsutvikling	15
3.5.1 Befolkningsutvikling	15
3.5.2 Næringsutvikling	16
4 Oppvekst og kultur	17
4.1 Barnehage.....	19
4.2 Grunnskole.....	21
4.2.1 Begrenset økonomi og bemanning.....	22
4.2.2 Opplæringsloven.....	23
4.2.3 PPT og skolehelsetjenesten	23
4.3 Barnevern.....	25
4.4 Ressurscenter for mennesker med utviklingsmuligheter	27
4.5 Kultur.....	27
4.5.1 Kulturminnevern.....	28
4.5.2 Frivillige organisasjoner	28
4.5.3 Samarbeid.....	28
5 Helse og sosial	29
5.1.1 Organisering og saksbehandling	30
5.2 Kommunehelse	30
5.2.1 Legevakt	30
5.2.2 Samhandlingsreformen.....	30
5.2.3 KOSTRA-tall	30
5.3 Psykisk helse og rus	31
5.4 Pleie og omsorg	31
5.4.1 Verdighetsgarantien.....	34
5.4.2 Hjemmetjenesten	34
5.4.3 Brukerstyrt Personlig Assistanse, støttekontakt m.m.	34

5.4.4	Sosialtjenesteloven §4a.....	34
5.4.5	Tilsyn.....	35
5.5	Sosialtjenesten.....	36
5.5.1	Eiendom Nav	38
5.5.2	Midlertidig bolig.....	38
5.5.3	Bosetting av flyktninger.....	38
6	Eiendomsforvaltning og teknisk sektor	38
6.1	Eiendomsforvaltning	39
6.1.1	Økonomiske begrensninger.....	40
6.1.2	Bygningsmessige forhold og vedlikehold av kommunale bygg	40
6.1.3	Kommunale boliger.....	40
6.2	Drift og anlegg.....	41
6.2.1	Vaktmestertjenesten	43
6.3	Areal, plan og bygg	43
6.3.1	Saksbehandling	45
6.3.2	Strandsonen	45
6.4	Miljø og samfunn.....	45
6.4.1	Klima.....	45
6.4.2	Beredskap.....	45
7	Gjennomførte forvaltningsrevisjoner	46
8	Planlagte tilsyn	46
Del 3 - Risikoanalyse.....		47
9 Risikoanalyse.....		48
9.1	Administrasjon og organisasjon	48
9.2	Oppvekst og kultur	50
9.3	Helse og sosial.....	52
9.4	Eiendomsforvaltning og teknisk sektor	55
Del 4 - Forvaltningsrevisjonsprosjekt		56
10 Forslag til forvaltningsrevisjonsprosjekt i Nøtterøy kommune 2012-2016		57
10.1	Prosjekter som er kategorisert som høy risiko.....	57
10.2	Andre prosjekter.....	58

Del 1 Innledning

1 Om dokumentet

Dette dokumentet inneholder grunnlaget for den overordnede analysen i forbindelse med utarbeidelse av plan for forvaltningsrevisjon i Nøtterøy kommune.

1.1 Leserveiledning

Forvaltningsrevisjon, plan for forvaltningsrevisjon og fremgangsmåten som er brukt for å utarbeide den overordnede analysen er presentert i del 1.

I del 2 presenteres innsamlet informasjon om kommunens virksomhetsområder. Dette vil danne grunnlaget for risikoanalysen.

I del 3 vil risikoanalysen bli presentert. Analysen vil danne utgangspunkt for forslag til ulike forvaltningsrevisjonsprosjekt.

I del 4 blir plan for forvaltningsrevisjonsprosjekt presentert i uprioritert rekkefølge basert på de risikoer som er identifisert.

2 Forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon er systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger, herunder å:

- vurdere om forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og forutsetninger
- vurdere om forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området
- vurdere om regelverket etterleves
- vurdere om forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige
- vurdere om beslutningsgrunnlaget fra administrasjonen til de politiske organer samsvarer med offentlige utredningskrav
- vurdere om resultatene i tjenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyrets forutsetninger og/eller om resultatene for virksomheten er nådd¹

Kontrollutvalget skal påse at virksomheten årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon, og er ansvarlig for å bestille forvaltningsrevisjon.

---

¹Forvaltningsrevisjon er regulert i forskrift om revisjon av kommuner § 7. Se også <http://www.revisorforeningen.no/a9497096/forvaltningsrevisjon>

2.1 Plan for forvaltningsrevisjon

Hvilke forvaltningsrevisjonsprosjekter kommunen ønsker å gjennomføre skal fremkomme i en plan for forvaltningsrevisjon. I forskrift om kontrollutvalg går følgende frem:

”Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen vedtas av kommunestyret, som kan delegerer til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.”²

2.2 Overordnet risiko- og vesentlighetsvurdering

Det er et krav om at planen skal være basert på en overordnet risiko- og vesentlighetsvurdering:

”Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.”

Formålet med den overordnede analysen er å fremskaffe relevant informasjon om kommunens virksomhet, slik at det er mulig for kontrollutvalget å legge en plan for forvaltningsrevisjon og å prioritere mellom ulike områder hvor det kan være aktuelt å gjennomføre forvaltningsrevisjon.

Den overordnede analysen skal avdekke indikasjoner på avvik eller sårbare områder i forvaltningen, sett i forhold til regelverk, politiske mål og vedtak. I denne sammenhengen viser ”risiko” til sannsynligheten for og konsekvensene av at det kan forekomme avvik fra for eksempel regelverk, mål, vedtak og andre føringer som kommunen har satt for virksomheten. Risiko må vurderes innenfor alle kommunens tjenesteområder. På bakgrunn av risikoanalysen vil det utarbeides forslag til forvaltningsrevisjonsprosjekter, og kontrollutvalget må skjønnsmessig vurdere de ulike områdene opp mot hverandre, og avgjøre hvilke områder de mener det er mest vesentlig å undersøke.³

2.3 Metode

2.3.1 Dokumentanalyse

Det har blitt benyttet informasjon fra kommunens årsregnskap, budsjett og økonomiplan, i tillegg til informasjon fra hjemmesidene til Nøtterøy kommune. I tillegg har det blitt benyttet informasjon fra gjennomførte tilsyn med ulike tjenesteområder i kommunen.

2.3.2 Statistikk

Offentlig statistikk er først og fremst hentet fra KOSTRA, og viser tall fra alle tjenesteområdene som blir gjennomgått i analysen. For å få et førsteinntrykk av de utfordringer en kommune står overfor er det viktig å kunne foreta en sammenligning av kommunen med andre kommuner. KOSTRA gir mulighet for å sammenligne tall som gjelder for kommunen med landsgjennomsnittet, fylkesgjennomsnittet og tall fra den respektive kommunens kommunegruppe. For denne analysens formål er det mest hensiktsmessig å sammenligne tall fra kommunen med gjennomsnittstallene for kommunegruppe 13

²Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 10

³ For en nærmere presentasjon av overordnet analyse, se ”Kontrollutvalgsboken” (KRD, 2011) kapittel 6 (tilgjengelig på http://www.regjeringen.no/nb/dep/krd/dok/veiledninger_brosjyrer.html?id=2129)

som Nøtterøy tilhører. Kommegruppen inneholder foruten Nøtterøy også 43 andre kommuner som alle er store kommuner utenom de fire største byene i landet.

Det er også benyttet tall fra skoleporten.no, som et grunnlag for å vurdere resultater fra skolene.

2.3.3 Intervju

Vi har gjennomført intervju med et uvalgt politiske og administrative ledere i. Intervjuene hadde fokus både på generelle utfordringer kommunen står ovenfor og særskilte utfordringer innen hver enkelt leders fagområde.

2.3.4 Elektronisk spørreundersøkelse

Fra 14.12.2011 til 20.01.2012 ble det gjennomført en elektronisk spørreundersøkelse for administrative ledere i kommunen. Denne spørreundersøkelsen tok sikte på å avdekke hvilke risikoer den enkelte leder kunne identifisere innen sitt område. 73 % av de spurte svarte på undersøkelsen.

2.3.5 Prosessmøter med kontrollutvalget

Innledningsvis i prosessen ble det gjennomført et risikospill i kontrollutvalget med en systematisk kartlegging av risikoer fordelt etter sektor. Denne informasjonen har siden gått inn som en del av datagrunnlaget for rapporten.

Informasjonsgrunnlaget fra gjennomgangen av dokument/kvantitativ materiale, risikospill, elektronisk spørreundersøkelse og intervju er systematisk analysert i dette analysegrunnlaget. Dette dokumentet er fremlagt for kontrollutvalget og danner grunnlaget for en vurdering og valg av prosjekt som skal inngå i plan for forvaltningsrevisjon 2012-2016.

Del 2 - analysegrunnlag

3 Administrasjon og organisasjon

3.1 Organisasjon

Nøtterøy kommune er organisert etter en trenivåmodell, med rådmanns-, etats- og virksomhetsnivå.

Rådmannens stab/fellestjenester omfatter

- Kommuneadvokaten
- Økonomiseksjonen
- IT-avdelingen
- Eiendomsforvaltningen
- Personalseksjonen
- Servicesenter

I tillegg er kommunen delt inn i tre sektorer ledet av hver sin kommunalsjef

Helse- og sosialsektoren omfatter

- NAV Nøtterøy - Sosialtjenesten
- Psykisk helse og rus
- Hjemmetjenesten
- Gipø bo- og behandlingssenter
- Miljøarbeidetjenesten
- Tjenestekontoret
- Bjønnesåsen bo- og behandlingssenter
- Rehabilitering - Østegaard

Oppvekst og kultursektoren omfatter

- Skole- og barnehagekontoret
- Skoler
- Barnehager
- Kultur og fritid
- Barnevernet
- Helsestasjon
- RMU

Teknisk sektor omfatter

- Plan- og utviklingsseksjonen
- Byggesaks- og oppmålingsseksjonen
- Drift og anleggsseksjonen

I økonomiplanen til Nøtterøy kommune påpekes det at samhandlingsreformen, ny folkehelselov og ny kommunehelsetjenestelov gir kommunen utfordringer som krever samarbeid med andre kommuner og fokus på forebyggende arbeid.⁴

Det går fram i årsberetningen for 2010 at rådmannen ser på tjenesteproduksjon i samarbeid med andre kommuner som sentralt. Dette vil spesielt gjelde innenfor kultursektoren og forebyggende tjenester.⁵

Av økonomiplanen går det fram at det er viktig for alle kommunens sektorer å arbeide for å redusere sykefraværet. Hvert prosentpoeng sykefraværet reduseres, gir en innsparing på ca. 2 mill. kr. Det går videre fram at det er viktig å ha fokus på å rekruttere og beholde arbeidskraft og sørge for kompetanseheving, slik at de tilbud og tjenester Nøtterøy kommune gir til en hver tid er best mulig

⁴ Nøtterøy kommune, Økonomiplan 2011 – 2014, s.5

⁵ Nøtterøy kommune. Årsberetning 2010, side 3

tilrettelagt innenfor de økonomiske rammene som er til disposisjon.⁶ Av kommunikasjon med kommunen går det fram at kommunen har relativt liten turnover, men har noe problem med å få rekruttert ingeniører og sykepleiere.

Av økonomiplan går følgende målsetning fram⁷:

”Følge opp kommunens mål om sykefraværsreduksjon og nærvær på minimum 93 %.”

Revisjonen får gjennom kommunikasjon med Nøtterøy kommune opplyst at kommunen har et sykefravær som ligger 1-1,5 % under landsgjennomsnittet. Revisjonen får videre opplyst at kommunen har fire miljøgrupper.

Det går fram av årsberetningen for 2010 at kommunen har gjennomført medarbeiderundersøkelse i 2010.

3.1.1 Driftsutgifter

Av KOSTRA går det fram at kommunen sine netto driftsutgifter til administrasjon, styring, fellesutgifter i prosent av totale netto driftsutgifter ligger på 8,9 % i 2010. Dette er lavere enn i 2008. Det går videre frem at Nøtterøy kommune to av de tre siste årene har hatt større netto driftsutgifter til styring og fellesutgifter i prosent av driftsbudsjettet enn det som er gjennomsnittet for kommunegruppe 13.

	Nøtterøy			Gj.snitt kommunegruppe 13		
	2010	2009	2008	2010	2009	2008
Netto driftsutg, adm, styring, fellesutg, i % av totale netto driftsutg	8,9	7,8	9,8	7,1	7,8	7,1

3.1.2 Personal

I undersøkelsen framkommer det at det er økonomisk og tidsmessig ressursknapphet til opplæringstiltak overfor ledere med personalansvar. Det kommer i tillegg fram at det er utfordrende å etterleve bestemmelser i arbeidsmiljøloven og hovedtariffavtalen, f.eks ved bruk av midlertidig ansettelser. Årsaker som manglende kompetanse og oversikt blir trukket fram. I undersøkelsen blir det foreslått å undersøke bruk av midlertidig ansettelser og bruk av ekstrahjelper/vikarer i kommunen nærmere.

Det kommer også fram at det er utfordringer med å ha et tilfredsstillende arbeidsmiljø for alle kommunens arbeidere, dette gjelder spesielt enkelte områder innenfor helse og omsorg. F.eks. kan spesielt arbeid med utagerende pasienter og situasjoner med en-til-en bemanning være utfordrende i forhold til arbeidsmiljø og HMS.

I undersøkelsen kommer det fram at det er viktig at kommunen tar ansvar for å hindre sosial dumping både innad i kommunen og hos leverandører.

⁶ Nøtterøy kommune, Økonomiplan 2011 – 2014, s.5

⁷ Nøtterøy kommune, Økonomiplan 2011 – 2014, s.9

3.1.3 Saksbehandling

Det blir i undersøkelsen også stilt spørsmål ved om det er tilstrekkelig saksbehandlingskapasitet i kommunen innenfor de ulike tjenesteområdene som helse og sosialtjenesten, barnevern/PPT og byggesak. Det blir videre påpekt at arkivloven ikke alltid blir etterlevd. Dette har konsekvenser for blant annet krav til offentlighet m.m.

3.1.4 Vedtaksoppfølging

I undersøkelsen blir det stilt spørsmål med om det er tilstrekkelige rutiner for vedtaksoppfølging både i forhold til gjennomføring og rapportering. Det kommer videre fram at det kunne vært nyttig å undersøke hvordan vedtak blir fulgt opp og rapportert på i kommunen.

I undersøkelsen blir det også pekt på at det kan være uklar rolle- og ansvarsfordeling mellom ulike avdelinger i kommunen. Dette fører videre til risiko for ansvarsfraskrivelse og dårligere tjenestetilbud.

I undersøkelsen framkommer det at det har vært utfordringer med intern samhandling og kommunikasjon mellom sosialtjenesten og eiendomsforvaltningen når det gjaldt å følge opp politisk vedtak om bosetting av flyktninger. På grunn av dette fikk en ikke tilstrekkelig antall boliger tilgjengelig for bosetting.

3.1.5 Kommunalt samarbeid

I undersøkelsen kommer det fram at det er utstrakt samarbeid i 12K og mellom Nøtterøy, Tønsberg og Tjøme. Det stilles spørsmål ved om en bør evaluere kommunesamarbeid. Hvordan er det organisert, hvor mye ressurser brukes og hva får kommunen igjen for det? Er grunnlaget for samarbeid godt nok?

3.2 Internkontroll og virksomhetsstyring

Nøtterøy kommune har en fireårig økonomiplan. I denne er det satt opp mål og tiltak i tabellformat for områdene

- Fellestjenester
- Oppvekst og kultursektor
- Helse- og sosialsektor
- Teknisk sektor

Videre har kommunen en årsberetning. Denne er inndelt på samme måte som økonomiplan i områdene fellestjenester, oppvekst og kultursektor, helse- og sosialsektor og teknisk sektor. Under hver av sektorene er det gitt en oversikt over politisk og administrativ ledelse for de tjenestene som sektoren leverer. Videre er det satt opp en oversikt over hvilke målsetninger fra kommuneplanen som gjelder sektoren og rapportering i forhold til måloppnåelse for rapporteringsåret.

Gjennom kommunikasjon med kommunen får revisjonen opplyst at kommunen har god økonomistyring. Kommunen benytter verktøyet Agresso til økonomioppfølging.

Av *Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap 2010- årsberetning 2010* går følgende fram⁸:

⁸ Nøtterøy kommune, *Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap 2010- årsberetning 2010*, dato: 06.05.11

”Revisjonen har meldt om enkelte svakheter i den interne kontrollen jfr. revisjonsbrev til ledelsen av 20.01.11. De forholdene revisor har bemerket er tatt til etterretning”.

3.2.1 Kvalitetslosen

Nøtterøy kommune bruker kvalitetslosen til internkontroll i kommunen, og det blir registrert en del saker i verktøyet.

I undersøkelsen kommer det samtidig fram at kvalitetslosen blir brukt i ulik grad i avdelingene. Kvalitetslosen har også ikke fungert en periode.

3.2.2 Innkjøp og salg

Av undersøkelsen går det fram at offentlige anskaffelser er et linjeansvar, i tillegg har kommunen en egen innkjøpsrådgiver. Kommunen deltar i samarbeidet Vestfolds offentlige innkjøpssamarbeid (VOIS). Kommunen har utarbeidet innkjøpsreglement.

I undersøkelsen trekker flere fram anbud og offentlige innkjøp som et risikoområde der det bør gjennomføres forvaltningsrevisjon. Aktuelle temaer som er nevnt er valg av leverandører, habilitet m.m. Det kommer fram at innkjøp er et krevende område hvor det er lett å gjøre feil og at område bør evalueres med jevne mellomrom.

Det kommer også fram at kommunen kan komme til å ønske å selge eiendommer for å finansiere investeringer, og at det kan være risiko knyttet til en eventuell salgsprosess.

Det kommer også fram at det kan være nyttig å gjennomføre revisjon av kommunens kontrakter.

3.3 Finansielle nøkkeltall

Av kommuneplanen går det fram at det i økonomiplanperioden 2010-2013 er vedtatt en investeringsplan på 1,1 milliard kroner (inkl. gebyrfinansierte tiltak). Ca 340 millioner skal brukes til å bygge nye skoler og idrettsanlegg og 460 millioner til nye sykehjem. Som en følge av investeringsnivået forventes netto kapitalutgifter i planperioden å øke til det dobbelte i forhold til 2010-nivå. En konsekvens av økte kapitalutgifter vil være at utgiftene til tjenesteproduksjon må reduseres. Dette er en utfordring med tanke på fremtidige lønnsoppgjør, renteutviklingen, utviklingen i arbeidsmarkedet og endringer i arbeidsoppgaver for kommunene. Det er planlagt varige driftsforbedrende og driftsreduserende tiltak for å tilpasse driften til de økende investeringsutgiftene. Dersom kommunens inntekter eller statlige overføringer ikke øker, vil det i planperioden være behov for ytterligere justeringer av driftsnivået.⁹

Videre går det fram av økonomiplanen at Nøtterøy kommune har vedtatt å bygge nytt helsehus og nytt sykehjem, i tillegg til ny ungdomsskole, ny Brattås skole og rehabilitering av andre bygg. Investeringene gir kapitalutgifter som må kompenseres med driftsreduksjoner i hele planperioden. Det må videre arbeides for at salg av bygninger og arealer realiseres, slik at låneopptak kan reduseres.¹⁰

I undersøkelsen framkommer det at det er en utfordring å oppnå økonomisk balanse, og at Nøtterøy kommune har et stramt budsjett uten reserver. Det går i tillegg fram at en eventuell bemanningsreduksjon i 2012 vil begrense mulighetene for måloppnåelse innenfor ulike kommunale områder. Det kommer også fram at kommunen har gjort store investeringer og tatt opp store lån, noe som fører til at kommunen er sårbar i forhold til eventuell renteøkning.

⁹ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 25

¹⁰ Nøtterøy kommune, Økonomiplan 2011 – 2014, s.5

Det går fram av KOSTRA-tallene at Nøtterøy kommune har hatt positivt netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter to av de siste tre år, i likhet med gjennomsnittet for kommunegruppen. I 2010 var driftsresultatet på 4,6 % mot et gjennomsnitt i kommunegruppen på 1,9 %. Revisjon viser til at anbefalingene fra fylkesmannen er et netto driftsresultat på minst 3 % av brutto driftsinntekter. Det går samtidig fram at kommunen har en arbeidskapital tett oppunder gjennomsnittet i kommunegruppen.

Det går fram av rådmannens kommentar i årsberetningen til kommunen for 2010¹¹ at en vesentlig årsak til regnskapsresultatet skyldes at store investeringer har gitt tilsvarende store tilbakeføringer av moms, samt at kommunen har innbetalt mer i pensjonspremie enn hva som er utbetalt. Videre går det fram at kommunen også har gjennomført driftsforbedrende og driftsreducerende tiltak for om lag 30 millioner. Alle sektorer har bidratt til dette, og det har også vært gjennomført innkjøps- og ansettelsesstopp i kommunen.

Den langsiktige gjelden i Nøtterøy kommune har hatt en svak økning siste tre år og ligger per 2010 på 163 %. Kommunen har likevel lavere gjeld enn gjennomsnittet for kommunegruppen. Kommunen har også lavere lånegjeld sammenlignet med gjennomsnittet i kommunegruppen når denne fordeles per innbygger. Kommunen har også en litt høyere inntekt per innbygger enn det man finner i gjennomsnitt for kommunegruppen. Det går fram at skatteinngang står for ca 41 % av kommunens brutto driftsinntekter, mens rammeoverføringer, samt andre statlige tilskudd står for ca. 24 % av inntektene. De resterende 35 % av inntektene til kommunen kommer fra salgs- og leieinntekter samt andre driftsinntekter.

	Nøtterøy			Gj.snitt kommunegruppe 13		
	2010	2009	2008	2010	2009	2008
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	4,6	1,9	-0,9	1,9	2,3	-1
Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	163,2	157,4	158,7	181,6	174,5	175,9
Arbeidskapital i prosent av brutto driftsinntekter	22,3	23,2	26,8	24,9	24,1	25,8
Skatt på inntekt og formue (inkludert naturressursskatt) i % av brutto driftsinntekter	41,3	41,5	43,8	42	40,8	42,1
Statlig rammeoverføring i % av brutto driftsinntekter	17,3	18,3	15,5	17,1	17,5	16,1
Andre statlige tilskudd til driftsformål i % av brutto driftsinntekter	6,7	6,9	8,4	9,2	9,1	9,1
Eiendomsskatt i % av brutto driftsinntekter	0	0	0	1,9	1,8	1,9
Salgs- og leieinntekter i % av brutto driftsinntekter	14,5	15,6	15,5	13,5	13,7	14,1
Andre driftsinntekter i % av brutto driftsinntekter	20,2	17,7	16,8	16,3	17,1	16,7
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per innbygger	42945	41321	39309	43666	42533	39917
Netto driftsutgifter i kroner per innbygger	34453	32106	30950	35730	34523	32392
Brutto driftsinntekter i kroner per innbygger	57671	53404	49061	56106	54295	50311
Frie inntekter i kroner per innbygger	33831	31927	29091	33158	31643	29273
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	28326	20622	19782	37486	34907	33008

¹¹ Nøtterøy kommune. Årsberetning 2010, side 3.

3.4 Informasjonsteknologi

Ansvar for IKT-drift- og vedlikehold er lagt til IT-avdelingen. Denne er en del av Nøtterøy kommunes fellestjenester, organisert under rådmannen.

Av kommuneplanen går det fram at for å være innovativ og fremtidsrettet må kommunen som organisasjon heve sin kompetanse på innføring, organisering og bruk av IKT-løsninger. IKT er et viktig verktøy i organisasjonsutvikling, utforming av tjenester og bruk av ressurser. Det forventes og planlegges for økt bruk av IKT i skole og i helse og omsorg. Dialogen mellom kommunen, innbyggerne, næringslivet og andre forvaltningsnivå vil i fremtiden gå over til elektroniske media.¹²

Av kommuneplanen går følgende målsetninger fram¹³:

- "Nøtterøy kommune skal være blant de beste til å ta ut gevinstene IKT-løsninger gir.
- IKT-utvikling og drift skal gi god service og trygghet for innbyggerne i kommunen.
- IKT skal bidra til faglig utvikling og god kommunal tjenesteyting og organisasjonsutvikling."

Kommuneplan skisserer videre følgende strategier for å oppnå de nevnte målsetningene¹⁴:

- "Nøtterøy kommune skal fokusere på brukerrorettede digitale tjenester for politikere, innbyggere, næringsliv og andre organisasjoner i kommunen.
- Informasjons- og kommunikasjonsteknologi skal understøtte og effektivisere arbeidet til de kommunalt ansatte.
- Service og tilgjengelighet skal sikres både internt og eksternt.
- Bruk av IKT skal bidra til at kommunens klima- og energimål kan nås.
- Integrasjon mellom ulike IKT-løsninger skal vurderes som et ledd i gevinstrealiseringen av eksisterende og nye løsninger, og det skal være eneste form for spesialutvikling kommunen organiserer selv."

I tillegg går følgende målsetning fram av økonomiplanen 2011-2014¹⁵:

"IT-kompetanseutvikling av kommunens ansatte".

Det går fram av årsberetningen for 2010 at økt innkjøp av eget IT-utstyr, en kritisk gjennomgang av serviceavtaler innenfor IT, samt rekruttering av relevant kompetanse har gitt betydelig mindre forbruk i forhold til lisenser, serviceavtaler og konsulentbruk¹⁶.

I undersøkelsen kommer det fram at det er en utfordring å skaffe riktig personell til kommunens IT-avdeling. Det kommer også fram at det er usikkerhet omkring hvordan strategiplanen for IT er fulgt opp. Det kommer i tillegg fram at det er behov for mer informasjon i forhold til sikkerhet knyttet til personopplysninger i kommunen.

Det går fram av KOSTRA at Nøtterøy kommune har en strategi for IKT-arbeidet. Videre går det fram at når det gjelder tilgjengelighet har kommunen egne nettsider med tjenestebeskrivelser, elektronisk toveiskommunikasjon med innbyggerne, informasjon om servicegarantier for kommunens tjenester, overføring av kommunestyremøter på nettet, og eFaktura. Kommunen har ikke tilrettelagt for mulighet for å se saksbehandlerstatus.

Kommunens utgifter til datamaskiner og tilhørende utstyr har falt fra 2 311 000 i 2008 til henholdsvis 719 000 i 2009 og 750 000 i 2010. utgiftene til programvare og IKT-konsulenttjenester har falt fra 4 330 000 til 1 500 000 i 2009 og 2010.

¹² Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 24

¹³ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 45

¹⁴ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 45.

¹⁵ Nøtterøy kommune, Økonomiplan 2011 – 2014, s.9.

¹⁶ Nøtterøy kommune. Årsberetning 2010, side 9.

3.5 Befolkningsutvikling og næringsutvikling

3.5.1 Befolkningsutvikling

Av kommuneplanen går det fram at Nøtterøy kommune har en stor andel eldre innbyggere. Denne utviklingen vil forsterke seg i årene fremover. Særlig gruppen 67- 79 år og innbyggere over 90 år vil øke betydelig frem mot 2023. Det er derfor nødvendig å styrke både den forebyggende innsatsen og hjelpetilbudet for de som vil trenge behandling, støtte og omsorg og for deres pårørende.¹⁷

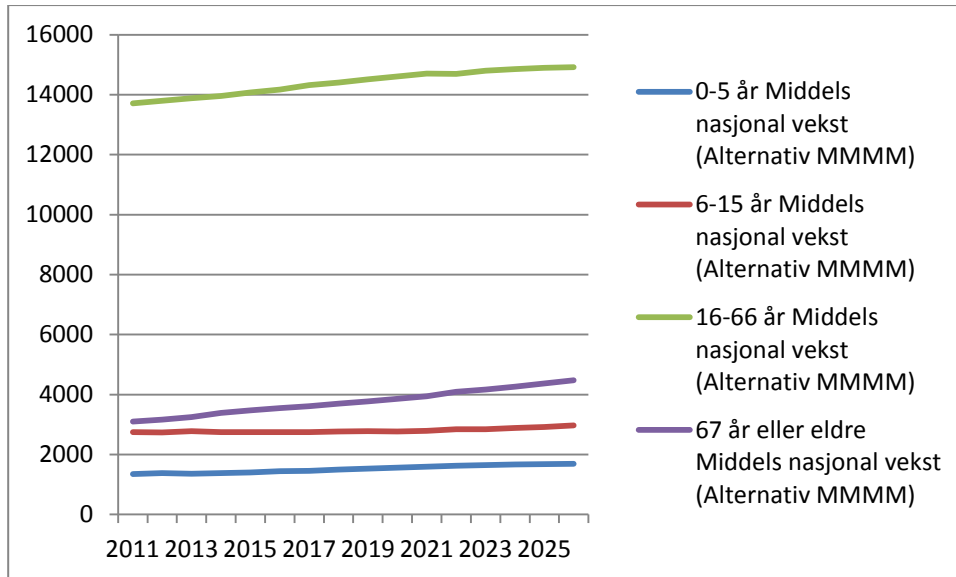
Det går frem av KOSTRA-tallene for Nøtterøy kommune at kommunen i løpet av de siste tre årene har hatt en liten økning i folketallet. Det går videre frem at det bare er mindre endringer innenfor de ulike aldersgruppene i kommunen. Kommunen har i perioden hatt et tilflyttingsoverskudd og har en høyere mobilitet blant innbyggerne enn det man finner i snitt i kommunegruppen. Innvandrerbefolkningen i kommunen ligger under det man i gjennomsnitt finner i kommunegruppe. Andelen av befolkningen som pendler ut av kommunen har flat svakt i løpet av de siste tre årene, men ligger markert over gjennomsnittet i kommunegruppen.

	Nøtterøy			Gj.snitt kommunegruppe 13		
	2010	2009	2008	2010	2009	2008
Folkemengden i alt	20897	20713	20600	..	..	..
Andel 1-5 år	5,4	5,6	5,6	6,3	6,2	6,2
Andel 6-15 år	13,1	13,3	13,4	13	13	13,2
Andel 16-18 år	4,6	4,5	4,7	4,1	4,1	4,1
Andel 19-24 år	7,7	7,8	7,5	7,7	7,5	7,3
Andel 25-66 år	53,3	53,2	53	54,9	55,1	55,1
Andel 67-79 år	9,8	9,8	9,6	8,5	8,5	8,4
Andel 80 år og over	5	4,9	5,1	4,3	4,4	4,4
Innflytting per 1000 innbyggere	69,1	66,3	65,6	59,2	54,9	55,8
Utflytting per 1000 innbyggere	61,3	60	56,5	49,5	46,4	46
Samlet fruktbarhetstall	1,9	1,8	1,8	1,9	1,9	1,8
Andel innvandrerbefolkning	9	8,7	8,5	11,9	11,3	10,5
Andel av befolkningen som bor i tettsteder	89,5	90,3	90,2	86,6	88,3	88,2
Gjennomsnittlig reisetid til kommunesenteret i minutter	4,8	4,8	4,7	6,4	6,5	6,5
Andel av befolkningen 20 - 66 år som pendler ut av bostedskommunen	51	51,3	52,8	30,5	28,5	29,3

En framskriving av befolkningstallene for Nøtterøy kommune viser at de neste 15 årene vil aldersgruppen 0-5 år og 6-15 år ligge noenlunde stabilt, mens både aldersgruppene 16-66 år og 67 år og over vil ha en større vekst¹⁸.

¹⁷ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 6

¹⁸ Basert på SSB sine tall for befolkningsframskriving etter alternativ MMMM (Middels nasjonal vekst).

Av undersøkelsen går det fram at det er behov for mer analyse omkring demografien i kommunen, blant annet med tanke på investeringer og utvikling i henhold til kommuneplanen.

3.5.2 Næringsutvikling

Av kommuneplanen går det også fram at Nøtterøy er en del av et felles bolig- og arbeidsmarked rundt Tønsberg. Nøtterøy har solide næringsmiljøer innen blant annet detaljhandel, bygg og anlegg, shipping og helse. Kommunen har også teknologi- og industribedrifter med tilknytning til offshore, forsvar, kjemisk industri samt et velutviklet landbruk. Kommunen har gjennom 12 år hatt et formalisert samarbeid med det lokale næringslivet gjennom "Næringsforum Nøtterøy".¹⁹

Av kommuneplanen går det videre fram at det var 5884 arbeidsplasser i Nøtterøy kommune ved utgangen av 2008 (kilde: Telemarksforskning). Dette tilsvarer en egendekning av arbeidsplasser på 56 prosent. Antall aktive foretak med forretningsadresse Nøtterøy registrert i enhetsregisteret har de siste 3 år økt med over 30 prosent til i overkant av 3200, hvorav noe over 800 er organisert som aksjeselskaper eller ASA. Omsetningen som var innrapportert til Brønnøysund fra bedrifter i Nøtterøy kommune i 2008 var på ca 9 milliarder kroner.²⁰

Av kommuneplanen går følgende målsetninger fram²¹:

- "Nøtterøy kommune skal være en entreprenørskapskommune og en god vertskapskommune for næringslivet.
- Nøtterøy kommune skal ha 65 prosent egendekning av arbeidsplasser i 2015."

Kommuneplan skisserer videre følgende strategier for å oppnå de nevnte målsetningene²²:

- "Det skal etableres og videreutvikles arenaer/møteplasser for nyskaping og entreprenørskap.
- Det skal tilrettelegges for gode rammevilkår for næringslivet.
- Næringslivet skal stimuleres til å satse på gode klima- og miljøløsninger.
- Samarbeide med nabokommunene når det gjelder infrastruktur, transport, kommunikasjon, næringsarealer og næringsutvikling.
- Det skal arbeides for å opprettholde en robust og levedyktig landbruksnæring."

¹⁹ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 20

²⁰ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 20

²¹ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 39

²² Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 39

Det går fram av årsberetningen for 2010 viser til at det vil bli en demografisk endring i kommunen der man får flere eldre og færre barn. Kommunens utfordring vil derfor bli å rekruttere flere barnefamilier, rekruttere tilstrekkelig arbeidskraft til ulike fagområder innen og tilpasse arealforvaltningen til kommunen²³.

Det går frem av KOSTRA at kommunens netto driftsutgifter til tilrettelegging og bistand for næringslivet per innbygger har økt kraftig i løpet av de tre siste årene, men at det er markert lavere enn gjennomsnittet i kommunegruppen.

	Nøtterøy			Gj.snitt kommunegruppe 13		
	2010	2009	2008	2010	2009	2008
Nto driftsutg. til tilrettelegging og bistand for næringslivet pr. innb. i kroner	50	37	15	89	91	82

4 Oppvekst og kultur

Av kommuneplanen går det fram at Nøtterøy kommune, som de andre kommunene i Vestfold, har sluttet seg til handlingsprogrammet GOD OPPVEKST 2008–2018. Programmet har som hovedmålsetting at alle unge i fylket skal kvalifiseres til arbeidsliv eller videre utdanning.²⁴

Deloitte er engasjert til å gjennomføre en evaluering av programmet. Evalueringen skal finne sted i løpet av våren 2012.

Av kommuneplanen går følgende målsetninger fram²⁵:

- "Nøtterøy kommune skal sikre trygge og sunne oppvekstmiljøer for barn og unge.
- Oppvekstvilkårene skal være slik at barn og unge øker sin faglige og sosiale kompetanse.
- Et bredt kultur- og idrettstilbud skal gjøres tilgjengelig for alle som ønsker det.
- Nøtterøy kommune skal samarbeide med frivillige organisasjoner for å tilrettelegge tilbud til barn og unge."

Kommuneplan skisserer videre følgende strategier for å oppnå de nevnte målsetningene²⁶:

- "Tilrettelegging og utvikling av barn og unges faglige og sosiale kompetanse skal skje i et samarbeid mellom hjem, barnehage og skole.
- Kvalitetsplaner i skole og barnehager skal sikre kvaliteten og bidra til aktiv politisk og administrativ oppfølging.
- Det skal iverksettes prosjekter som skal ha fokus på og følge opp barn og unge med adferdsproblemer.
- Det skal være fokus på sammenhengen og samarbeidet mellom barnehage og skole og mellom overgangene fra et skoleslag til et annet.

²³ Nøtterøy kommune. Årsberetning 2010, side 3.

²⁴ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 12

²⁵ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 31

²⁶ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 31

- Barnehagetilbudet skal økes når økning i barnetallet krever det.
- Tidlig innsats og oppfølging i det tverrfaglige samarbeidet skal øke kvaliteten i tjenester til barn og ungdom.
- I samarbeid med frivillige organisasjoner, idrettslag og andre kommuner skal Nøtterøy kommune bidra til et variert fritidstilbud for barn og unge.
- Nøtterøy kommune skal arbeide for at kommunens skoler og barnehager godkjennes etter forskrift om miljørettet helsevern.
- Mobbing følges opp og forebygges gjennom egne planer i alle kommunens skoler.”

I tillegg går blant annet følgende målsetninger fram av økonomiplanen 2011-2014²⁷:

- ”Øke innsatsen i det forebyggende arbeid for barn og unge.”
- ”Sørge for at Nøtterøy når målene i God oppvekstprogrammet innen tidsfrist.”

Av økonomiplanen 2011-2014 går det også fram at det er et mål å ”forbedre samarbeidet mellom Eiendomsforvaltningen og skoler/barnehager”.²⁸

Av årsberetningen for 2010 går det fram at oppvekst- og kultursektoren ikke oppnådde, eller bare delvis oppnådde, blant annet følgende målsetninger i økonomiplanen 2010-2013²⁹:

- Antall mobbesaker i Nøtterøy-skolen er redusert i perioden - *Målet er ikke nådd. Etter opplæringslovens § 9a skal det skal fattes enkeltvedtak i alle mobbesaker som fører til spesielle tiltak. I 2010 er det ikke tatt flere tiltak enn årene før, men fortsatt er det tilfeller av saker som krever stor oppmerksomhet. Skolene jobber alle etter rammene i opplæringsloven og etter egne mobbeplaner, der også forebyggende aktiviteter er viktige.*
- Det meldes ingen elever fra ungdomstrinnet til PPT for sakkyndig utredning - *Målet er ikke nådd. Som nøkkeltallene viser, ble det i 2010 meldt til dels mange elever til PPT fra ungdomstrinnet. Det er trolig ingen entydig årsak til dette. En viktig årsak kan være at faglige utfordringer er større i ungdomsskolen, slik at det oppdages nye behov som ikke kan tilpasses uten spesial pedagogiske tiltak. (...).*
- Antall Nøtterøy-elever som dropper ut av videregående skole er redusert med 50 % i perioden - *Målet er ikke nådd. Fylkeskommunen har ikke statistikk som angir Nøtterøy-elever i fortløpende årskull. I tilstandsrapporten for 2010 er området kommentert. Andel Nøtterøy-elever er kun marginalt forskjellig fra andre kommuner i fylket. Selv om det har vært en reduksjon i antallet som faller fra, er det fortsatt for høyt. (...).*
- Alle fremmedspråklige barn og ungdom får et opplæringstilbud som gjør at de lærer seg å snakke, lese og skrive norsk - *Målet er ikke nådd, når en legger til grunn en kvalitativ forståelse av å snakke, lese og skrive godt norsk. Det gjennomføres tiltak for alle elevene i målgruppa, men det mangler fortsatt samordning spesielt ved mottak av nye elever uten norskkunnskaper.*

I undersøkelsen kommer det fram at oppvekst og kultur har utfordringer med å ivareta veiledende oppgaver som direktoratet anbefaler.

Det kommer også fram at oppvekst og kultursektoren ikke klarer å følge opp vedtaket om å tilby oppfølging av barn av psykisk syke og rusmisbrukere. Tilbudet ivaretas i dag av Blå Kors.

²⁷ Nøtterøy kommune, Økonomiplan 2011 – 2014, s.14

²⁸ Nøtterøy kommune, Økonomiplan 2011 – 2014, s.9

²⁹ Nøtterøy kommune, Årsberetning 2010, s. 11-12.

4.1 Barnehage

Av kommuneplanen går det fram at ut fra prognosene er det behov for i overkant av 1100 barnehageplasser i kommunen. Dagens utvikling tilsier at alle barn vil tilbys barnehageplass. Antall barnehageplasser er nå tilstrekkelig, medregnet midlertidige plasser i de kommunale barnehagene på Teiehøyden, Grindløkken og Føyland.³⁰

Blant annet følgende målsetninger går fram av økonomiplanen 2011-2014³¹:

- "Opprettholde kapasiteten i barnehagetilbudet – full barnehagedekning."
- "Sørge for at flere/alle minoritetsspråklige barn går i barnehage."

I undersøkelsen kommer det fram at det er en utfordring med knappe ressurser innen barnehageområdet. Flere barnehager gir uttrykk for at de har behov for økt bemanning for å kunne yte god nok tidlig innsats, og at de trenger mer ressurser til barn med særskilt behov. Det kommer også fram at det er mange barn pr. ansatt i flere barnehager. Flere barnehager ønsker også høyere andel faglærte.

Det blir også påpekt at det er en utfordring med kraftig redusert vikarbudsjet. Kan føre til slitasje på personalet og høyere sykefravær.

I undersøkelsen kommer det videre fram at rutiner/praksiser ikke er godt nok forankret i enkelte barnehager. Det kommer også fram at det finnes rettsregler som er utfordrende å etterleve på området, men det er ikke spesifisert hvilke rettsregler dette gjelder.

I undersøkelsen blir det påpekt at barnehage (både kommunale og private) kan være et område det er knyttet risiko til og som det kan være nyttig å få vurdert nærmere. Aktuelle problemstillinger som nevnes er kvalitet i barnehagetilbudet og regeletterlevelse (forvaltningsloven er nevnt).

Av KOSTRA-tallene går det frem at Nøtterøy kommune har høyere netto driftsutgifter til barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter enn det som er gjennomsnittet i kommunegruppe 01. Det samme gjelder hvis man ser på netto driftsutgifter til barnehager per innbygger eller når man fordeler kommunens netto driftsutgifter til barnehagesektoren per innbygger 1-5 år.

Videre viser KOSTRA-tallene at dekningsgraden for barnehageplasser har gått opp i Nøtterøy kommune de siste tre årene, og er høyere enn gjennomsnittlig dekningsgrad i kommunegruppen. Kommunegruppens dekningsgrad har også økt i den samme perioden. Det går videre fram at Nøtterøy kommune har høyere antall private barnehageplasser enn gjennomsnittet i kommunegruppen. Mer enn halvparten av barnehagebarna i kommunen har plass i privat barnehage. Samtidig har andel kommunale barnehageplasser økt i løpet av perioden.

I forhold til fagkompetanse innenfor barnehagesektoren har i underkant av 1/3 av de ansatte i barnehagene i kommunen førskolelærerutdanning. Dette er litt under gjennomsnittet i kommunegruppen. Når det gjelder barnehageledelsen er andelen styrere og pedagogiske ledere i Nøtterøy kommune med godkjent førskolelærerutdanning noe høyere enn hva den i gjennomsnitt er i kommunegruppen. Videre går det fram at antall barn per årsverk i barnehagene ser ut til å være høyere i de kommunale barnehagene, enn i de private barnehagene. Både i kommunalt og privat drevne barnehager i Nøtterøy er antall barn per årsverk lavere enn gjennomsnittet i kommunegruppen. KOSTRA-tallene viser videre at lekearealet per barn har vært stabilt i perioden og at det ligger høyere

³⁰ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 9

³¹ Nøtterøy kommune, Økonomiplan 2011 – 2014, s.14

for de private barnehageplassene, både sett i forhold til de kommunale barnehageplassene og i forhold til gjennomsnittet i kommunegruppen.

	Nøtterøy			Gj.snitt kommunegruppe 13		
	2010	2009	2008	2010	2009	2008
Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	3,3	3,3	3,1	2,9	2,8	2,8
Netto driftsutgifter til barnehager per innbygger	1145	1055	973	1035	972	..
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager	21268	18985	17272	16374	15580	14817
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	93,3	93,2	90,1	90,1	89	87,7
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage	57,8	56,9	59,7	43,3	44,1	44
Andel ansatte med førskolelærerutdanning	31,7	35,2	31,3	33,1	33,2	33,3
Andel styrere og pedagogiske ledere med godkjent førskolelærerutdanning	93,9	89,7	93,7	87,2	86,8	86,6
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i kommunale barnehager	5,9	5,9	5,5	6,3	6,3	6,3
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i private barnehager	5,4	5,8	6,2	6,6	6,6	6,7
Brutto driftsutgifter til styrket tilbud til førskolebarn (f 211) per barn som får ekstra ressurser, alle barnehager	93551	67373	..	60972	60564	..
Korrigerte brutto driftsutgifter til styrket tilbud til førskolebarn (f 211) per barn som får ekstra ressurser, kommunale barnehager	91494	81821	..	77359	76266	..
Andel barn som får ekstra ressurser til styrket tilbud til førskolebarn, i forhold til alle barn i barnehage. Alle barnehager	11,1	13,8	..	15,1	14,8	..
Leke- og oppholdsareal per barn i kommunale barnehager (m2)	5,6	5,7	5,5	5,2	5,2	5,2
Leke- og oppholdsareal per barn i private barnehager (m2)	6,4	6,7	6,5	5,3	5,4	5,3

Det er gjennomført tilsyn med Nøtterøy kommune som barnehagemyndighet i 2008 etter lov om Barnehager m/forskrifter (barnehageloven) og lov om behandlingsmåter i forvaltningssaker.

Tilsynet avdekket ett avvik:

”To familiebarnehager gis ikke pedagogisk veiledning etter forskrift om familiebarnehager § 5. ”

Det ble også gjennomført tilsyn med Nøtterøy kommune som barnehagemyndighet i oktober 2011 etter lov om Barnehager m/forskrifter (barnehageloven).

Tilsynet avdekket to avvik:

«Nøtterøy kommune sikrer ikke at godkjenning av barnehager skjer i samsvar med barnehageloven § 10».

«Nøtterøy kommune sikrer ikke at godkjenning av familiebarnehager skjer i samsvar med barnehageloven § 11, jf. forskrift om familiebarnehager.»

4.2 Grunnskole

Det er 11 grunnskoler på Nøtterøy.

Av kommuneplanen går det fram at dersom det bygges 150 boliger per år øker elevtallet i skolen. Ved en slik utvikling vil det i barneskolen være en jevn økning i perioden, mens det i ungdomsskolen vil komme en økning mot slutten av perioden. Uten økt boligbygging og tilflytting til kommunen ville elevtallet gått ned. Med innflytting lik den vi har sett de siste årene, viser prognosen at elevtallet reduseres med totalt 2,0 %, fordelt med 0,9 % på barneskolen og 4,5 % på ungdomsskolen. Dette er ingen dramatisk endring, men indikerer at kommunen er avhengig av høyere innflytting for å opprettholde et stabilt elevtall.³²

Det går videre fram av kommuneplanen at de nasjonale prøvene indikerer at elevene i Nøtterøyskolen i gjennomsnitt oppnår litt bedre resultater enn fylkes- og landsgjennomsnittet. Med unntak av Nøtterøyelevenenes gode resultater innen regning i ungdomsskolen er imidlertid marginene små.³³

Av økonomiplanen 2011-2014 går blant annet følgende målsetninger fram³⁴:

- "Resultatene på nasjonale prøver for alle skolene på Nøtterøy skal være de beste i Vestfold."
- "Opplæringstilbudet til minoritetsspråklige barn og unge skal være slik at de lærer seg å snakke, lese og skrive norsk godt nok til å få utbytte av ordinær undervisning i løpet av et år."

Det går videre frem av KOSTRA at grunnskolen i Nøtterøy kommune per 2010 står for 30 % av kommunens totale netto driftsutgifter. Videre går det fram at grunnskolens andel av kommunens samlede netto driftsutgifter har gått ned i perioden 2008-2010 og at kommunes driftsutgifter til denne sektoren i denne perioden har ligget litt over gjennomsnittet i kommunegruppen. Videre går det frem at driftsutgiftene til skolesektoren fordelt per innbygger er litt lavere i Nøtterøy enn gjennomsnittet i kommunegruppen.

Andelen elever i kommunen som får spesialundervisning ligger per 2010 på 9,8 % og andelen har økt i perioden. Andelen elever i Nøtterøy som mottar spesialundervisning har ligget i overkant av gjennomsnittet i kommunegruppen i den samme perioden. Andelen elever i Nøtterøy kommune som benytter seg av SFO-tilbudet har falt i perioden og ligger per 2010 på ca 75 %, men ligger likevel nesten 25 % høyere gjennomsnittet i kommunegruppen. Videre viser KOSTRA at elevantallet per skole i Nøtterøy ligger en del under det gjennomsnitt i kommunegruppen. Gruppestørrelsen i grunnskolen har falt litt i Nøtterøy kommune de siste tre årene og ligger under det som er gjennomsnittet i kommunegruppen.

Det går frem at Nøtterøy kommune har litt flere lærere over 60 år enn hva man har i gjennomsnitt i kommunegruppen. Andelen lærere med universitets-/høgskoleutdanning og pedagogisk utdanning ligger på ca 89 %, hvilket er rett over gjennomsnittet for kommunegruppen.

³² Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 7

³³ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 12

³⁴ Nøtterøy kommune, Økonomiplan 2011 – 2014, s.14

	Nøtterøy			Gj.snitt kommunegruppe 13		
	2010	2009	2008	2010	2009	2008
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 214, 215, 222, 223) i prosent av samlede netto driftsutgifter	30	32,1	32,1	29,9	29,2	29,9
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 214, 215, 222, 223), per innbygger	10322	10316	9934	10685	10097	9692
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 214, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år	78550	77501	74195	82345	77631	73700
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	9,8	8,8	8,6	7,5	7,1	6,6
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat SFO	74,8	74,6	79,9	64,8	64,2	64,5
Elever per kommunal skole	233	233	234	276	276	273
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn	14,2	14,5	14,9	14,7	14,7	14,9
Andel lærere som er 60 år og eldre	12,6	..	..	11	..	..
Andel lærere med universitets-/høgskoleutdanning og pedagogisk utdanning	89,5	..	..	87,2	..	..

Av skoleporten.no går det fram at Nøtterøy kommune har svakere gjennomsnittlige eksamensresultat enn gjennomsnittet i kommunegruppe 13 innen fagene engelsk og matematikk, mens man har bedre resultat i norsk sidemål. I norsk hovedmål er eksamensresultatene i Nøtterøy kommune det samme som gjennomsnittet i kommunegruppe 13.

	Engelsk skriftlig eksamen	Matematikk skriftlig eksamen	Norsk hovedmål skriftlig eksamen	Norsk sidemål skriftlig eksamen
Nøtterøy	3,7	2,9	3,6	3,4
Gjennomsnitt kommunegruppe 13	3,8	3,1	3,6	3,2

4.2.1 Begrenset økonomi og bemanning

I undersøkelsen oppgir flere skoleledere at skolen i liten grad har tilstrekkelig økonomi og bemanning til å utføre sine oppgaver i tråd med mål, regelverk og vedtak.

Det blir også påpekt at det er behov for en omfordeling av ressursene innenfor barnehage og skole; grunntilbudet må styrkes slik at behovet for spesialundervisning reduseres. Behovet for spesialundervisning oppleves som relativt stort i dag.

Det kommer også fram at det er tidspress og stort oppgaveomfang og tidskrevende oppgaver. Skaper frustrasjon hos ansatte. Det kommer videre fram at en kunne hatt bedre elektronisk tidsbesparende verktøy til f.eks HMS og timeplanlegging.

I undersøkelsen framkommer det at skolestrukturen er lite effektiv, og skolene utgjør store investeringer i kommunen.

4.2.2 Opplæringsloven

Det blir opplyst at opplæringsloven ikke etterlevs i tilstrekkelig grad. Her nevnes blant annet kravet om tilpasset opplæring og § 9a knyttet til krav om enkeltvedtak dersom en elev eller forelder, eller et av rådene eller utvalgene ved skolen der disse er representerte, ber om tiltak for å rette på fysiske miljøforhold. Utfordringer med å etterleve regelverket skyldes blant annet for lite ressurser og kompetanse. Det fremkommer at det ikke er gode nok interne kontrollsystemer på enkelte skoler.

4.2.3 PPT og skolehelsetjenesten

Det blir også nevnt at PPT er et utfordrende område, og at det er utfordrende å etterleve vedtak i sakkyndige vurderinger. PP-tjenesten i Nøtterøy kommune er organisert som et interkommunalt samarbeid med Tjøme kommune.

Det kommer videre fram at kommunen er spesielt sårbare i skolehelsetjenesten, ikke alle får det tilbudet de har behov for. Sekundærforebyggende arbeid tar mye tid og gjør at det blir mindre ressurser til primærforebyggende arbeid, noe som kan føre til at enkeltbarn ikke blir sett.

Det kommer fram at de ansatte har behov for opplæring i hvordan de skal møte elever med store atferdsvansker.

Det blir påpekt av flere at tilpasset opplæring og spesialundervisning (og forholdet mellom disse) er områder det kan være knyttet risiko til og som det kan være nyttig å få vurdert nærmere.

Det kommer også fram at det kunne vært nyttig å undersøke hvor effektivt PP-tjenesten jobber, hvor god hjelp de utgjør for samarbeidspartnerne. Dette gjelder i hovedsak systemarbeidet, og ikke den sakkyndige utredningen. Det blir stilt spørsmål ved om PP-tjenesten er hensiktsmessig organisert og om de bruker tiden effektivt.

Fylkesmannen gjennomført i 2007 tilsyn med om Nøtterøy kommune som skoleeier oppfyller opplæringslovens krav til tilpasset opplæring og spesialundervisning. Av tilsynsrapporten går det frem at:

”Fylkesmannen avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Noen av kommunens vedtak om spesialundervisning oppfyller ikke alle kravene i opplæringsloven og forvaltningsloven.
- PP-tjenestens saksbehandling oppfyller i noen saker ikke kravene i opplæringsloven og forvaltningsloven.
- Kommunen utarbeider ikke individuell opplæringsplan i alle tilfeller der loven krever det.

Det ble gjort følgende merknader under tilsynet:

- Kommunens system for oppfølging og vurdering av skolenes gjennomføring av tilpasset opplæring og spesialundervisning er lite synlig.
- Kommunens delegasjon av myndighet til å fatte vedtak om spesialundervisning er ikke skriftliggjort.”

I 2008 gjennomførte Fylkesmannen tilsyn med utgangspunkt i en konkret klagesak ved Føyland skole, Det ble gjort etter ønske både fra Nøtterøy kommune og foresatte. Tema for tilsynet var kapittel 9a i opplæringsloven om elevens skolemiljø. Tilsynet konkluderer ikke i forhold til den konkrete klagesaken, men gir en generell tilbakemelding:

”Fylkesmannens konklusjon

Skolen må sikre at dokumenter, rutiner og saksbehandling tilfredsstillende de krav som stilles i opplæringsloven kapittel 9a og forvaltningsloven. Kommunen må sørge for at man har et kvalitetssystem som tilfredsstillende opplæringsloven § 13-10 andre ledd i forhold til kapittel 9a.”

Videre gjennomførte Fylkesmannen tilsyn med Nøtterøy kommune 2. juni 2010 med fokus på om kommunen oppfyller opplæringslovens krav til spesialundervisning og om skoleeier har et forsvarlig system for å ivareta dette. Fylkesmannen avdekket ikke avvik og gav ingen merknader i dette tilsynet.

Fylkesmannen gjennomførte tilsyn i for opplæringsloven kapittel 9a på Oserød og Teigar skoler i september 2011. Fokuset var på skolens arbeid med elevenes psykososiale miljø.

For Oserød skole ga fylkesmannen følgende pålegg om retting:

«Skolens individuelt rettede arbeid - § 9a-3 andre ledd:

1. Nøtterøy kommune skal sørge for at de ansatte ved Oserød skole håndterer krenkende atferd de har kunnskap/mistanke om. Nøtterøy kommune må i denne forbindelse se til at Oserød skole:

a.) Sørger for at ansatte varsler skolens ledelse om krenkende atferd

Skolens individuelt rettede arbeid - § 9a-3 tredje ledd:

2. Nøtterøy kommune skal sørge for at Oserød skole behandler henstillinger om tiltak ved å fatte enkeltvedtak etter reglene om dette i forvaltningsloven. Nøtterøy kommune må i denne forbindelse se til at Oserød skole:

a.) Sørger for at ansatte varsler skolens ledelse slik at de blir informert om alle henstillinger fra elever eller foreldre

Brukermedvirkning - §§ 9a-5 og 9a-6, samt kapittel 11

3. Nøtterøy kommune skal sørge for at Oserød skole involverer og engasjerer elever og foreldre i skolemiljøarbeidet. Nøtterøy kommune må i denne forbindelse se til at Oserød skole:

a.) Holde elevrådet orientert om saker av vesentlig betydning for skolemiljøet, som for eksempel resultatet fra elevundersøkelsen».³⁵

For Teigar skole ga fylkesmannen følgende pålegg om retting:

«Forebyggende arbeid og internkontroll - § 9a-4, jf. § 9a-3 første ledd

1. Nøtterøy kommune skal sørge for at Teigar ungdomsskole arbeider aktivt, systematisk og kontinuerlig for å fremme et godt psykososialt miljø og forhindre at krenkende atferd oppstår. Nøtterøy kommune må i denne forbindelse se til at Teigar ungdomsskole:

a.) Har et system som dekker alle reglene i kapittel 9a, herunder varsling i samsvar med kravene i opplæringsloven § 9a-3 andre ledd og behandling av anmodninger om tiltak fra elever og foreldre etter § 9a-3 tredje ledd

b.) Har et system som sikrer jevnlig evaluering av planer, rutiner og tiltak

c.) Sikre at planer og rutiner etterleves i praksis

d.) Har system som sikrer innsyn i møtehyppighet og hvilke saker som er behandlet i utvalg og råd

e.) Sørger for at ansatte har tilstrekkelig kompetanse om kravene i kapittel 9a

Skolens individuelt rettede arbeid - § 9a-3 andre ledd

2. Nøtterøy kommune skal sørge for at de ansatte ved Teigar ungdomsskole håndterer krenkende atferd de har kunnskap/mistanke om. Nøtterøy kommune må i denne forbindelse se til at Teigar ungdomsskole:

a.) Sikrer at ansatte varsler skolens ledelse i alle tilfeller der det kreves etter § 9a-3 andre ledd

³⁵ Tilsynsrapport. Skolens arbeid med elevenes psykososiale arbeid. Nøtterøy kommune – Oserød skole. Fylkesmannen i Vestfold. 2011.

Skolens individuelt rettede arbeid - § 9a-3 tredje ledd

3. Nøtterøy kommune skal sørge for at Teigar ungdomsskole behandler henstillinger om tiltak ved å fatte enkeltvedtak etter reglene om dette i forvaltningsloven. Nøtterøy kommune må i denne forbindelse se til at Teigar ungdomsskole:

- a.) Sikre at ansatte varsler skolens ledelse slik at de blir informert om alle henstillinger om tiltak fra elever og foresatte

Brukermedvirkning - §§ 9a-5 og 9a-6, samt kapittel 11

4. Nøtterøy kommune skal sørge for at Teigar ungdomsskole involverer og engasjerer elever og foreldre i skolemiljøarbeidet. Nøtterøy kommune må i denne forbindelse se til at Teigar ungdomsskole:

- a.) Oppretter skolemiljøutvalg jf § 11-1a
- b.) Legger fram alle saker av vesentlig betydning for skolemiljøet for alle råd og utvalg»³⁶

4.3 Barnevern

Av årsberetningen 2010 går det fram at kommunen registrerer at det er flere barn som har behov for spesialtiltak i skole og barnehage, og det er en økning i saker som meldes til barneverntjenesten.³⁷

Av økonomiplanen 2011-2014 går blant annet følgende målsetninger fram³⁸:

- "Barn og deres familier med behov for bistand skal få tidlig hjelp."
- "Tjenesten er faglig oppdatert og har tilstrekkelig kapasitet."
- "Personalet i skole og barnehager skal ha kunnskap om barneverntjenesten."
- "Bosetting av enslige mindreårige flyktninger i fosterhjem."

I undersøkelsen framkommer det at flere mener barnevernet er et risikoområde, og bør være et aktuelt område for forvaltningsrevisjon. Det kommer også fram at det skal være nasjonalt tilsyn på området i mai 2012. Både regeletterlevelse og kartlegging av behov blir nevnt som aktuelle tilnærminger til potensiell forvaltningsrevisjon.

Det går fram av KOSTRA at driftsutgiftene til barnevern i Nøtterøy kommune ser ut til å være lavere enn det man finner i gjennomsnitt i kommunegruppen. Per 2010 ligger de på 79 % av gjennomsnittet i kommunegruppen. Utgiftene har også svingt i perioden, samtidig som de i gjennomsnitt har økt år for år i kommunegruppen. Saksbehandling har i perioden utgjort en høyere del av driftsutgiftene til sektoren enn hva man i gjennomsnitt finner i kommunegruppen.

Det går videre fram av KOSTRA at tallet på barn i Nøtterøy kommune med barnevernstiltak ligger under gjennomsnittet i kommunegruppe 13. Når det gjelder tallet på barn i kommunen som har undersøkelser eller tiltak, så er dette i perioden lavere enn gjennomsnittet i kommunegruppen. I forhold til tiltaksplaner så har Nøtterøy kommune per 2010 planer i 88 % av tilfellene. Dette er høyere enn det man gjennomsnittlig finner i kommunegruppe 13.

³⁶ Tilsynsrapport. Skolens arbeid med elevenes psykososiale arbeid. Nøtterøy kommune – Teigar skole. Fylkesmannen i Vestfold. 2011.

³⁷ Nøtterøy kommune, Årsberetning 2010, s. 3

³⁸ Nøtterøy kommune, Økonomiplan 2011 – 2014, s.15-16

	Nøtterøy			Gj.snitt kommunegruppe 13		
	2010	2009	2008	2010	2009	2008
Netto driftsutgifter til sammen per innbygger (kr)	1015	860	933	1282	1230	1132
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten	4484	3765	4033	5527	5309	4851
Andel netto driftsutgifter til saksbehandling (funksjon 244), prosent	36,1	42,9	37,6	34,1	34,9	34,4
Andel netto driftsutgifter til barn som bor i sin opprinnelige familie (funksjon 251), prosent	6,9	11,4	12,7	15	14,3	14,1
Andel netto driftsutgifter til barn som bor utenfor sin opprinnelige familie (funksjon 252), prosent	57	45,8	49,7	50,8	50,8	51,5
Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år, prosent	2,8	2,7	2,3	3,4	3,1	2,9
Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-17 år	3,6	3,6	3,5	4,2	3,9	3,7
Brutto driftsutgifter per barn (funksjon 244)	32847	29264	32761	34384	34675	33305
Barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk	16,6	17,3	16,7	19,5	18,6	18
Andel undersøkelser som fører til tiltak, prosent (funksjon 244)	52,5	36,8	54,3	47	46,9	47,7
Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år	2,7	2,9	2,5	2,8	2,7	2,7
Andel undersøkelser med behandlingstid over tre måneder, prosent	5	0,9	1,1	20,7	20,9	20,8
Andel barn med tiltak per 31.12. med utarbeidet plan, prosent	88	85	83	78	75	69

Sist gang Fylkesmannen og Helsetilsynet i Vestfold gjennomførte tilsyn med barnevernstjenestene i Nøtterøy kommune var i 2005.

Tilsynet omhandlet kommunens oppgaver ved plassering av barn i institusjon og fosterhjem. Tilsynet avdekket følgende avvik:

- "Kommunen har ikke fulgt opp barn i fosterhjem i tråd med lovens og forskriftens forutsetninger.
- Kommunen sørger ikke for at oppnevnte tilsynsførere utfører det antall tilsyn loven krever.
- Kommunen har ikke utarbeidet omsorgsplaner og tiltaksplaner i alle saker der dette kreves.

Videre ble det gjort følgende merknader under tilsynet:

- "Kommunens mal for omsorgsplaner bør endres når det gjelder angivelse av antall besøk barneverntjenesten skal ha i fosterhjemmet.
- Kommunenes rutinebeskrivelse for fosterhjemsarbeidet er, på s. 1, lite tydelig på prosedyren for reduksjon av barneverntjenestens besøk i fosterhjemmet.
- Det mangler rutine for innhenting av rapport fra tilsynsfører der Nøtterøy kommunen plasserer barn utenfor egen kommune."

4.4 Ressurssenter for mennesker med utviklingsmuligheter

RMU tilbyr tjenester til barn og unge i Nøtterøy kommune, samt selger tjenester til andre kommuner.

I undersøkelsen kommer det fram at avdelingen vil streve med å gi tilstrekkelig avlastning til barn og unge med spesielle behov og drive godt forebyggende arbeid. Det blir også foreslått å gjøre en evaluering av hvorvidt RMU fungerer etter intensjonen.

4.5 Kultur

Av kommuneplanen går det fram at det frivillige kulturlivet er aktivt, og det eksisterer rundt 50 organisasjoner med diverse undergrupper. En stor del av befolkningen deltar i det frivillige kulturlivet. Nøtterøy kommune gir direkte og indirekte økonomisk støtte til det frivillige kulturlivet, og er i tillegg en støttespiller, utover det rent økonomiske. Det utarbeides nå en ny kulturplan, som skal gjelde fra 2011 hvor målet er at innbyggerne i Nøtterøy kommune skal ha et rikere liv gjennom opplevelse og deltakelse. Kulturpolitikken for Nøtterøy kommune bør legge til rette for deltakelse i kulturell egenaktivitet og opplevelser av kunstneriske uttrykk av beste kvalitet.³⁹

Av økonomiplanen 2011-2014 går blant annet følgende målsetninger fram⁴⁰:

- "Innbyggerne i Nøtterøy kommune skal ha et rikere liv gjennom opplevelse og deltakelse. En vellykket kulturpolitikk for Nøtterøy må legge til rette for deltakelse i kulturell egenaktivitet og opplevelser av kunstneriske uttrykk av ypperste kvalitet."
- "Fysisk aktivitet er grunnlaget for et godt liv. Nøtterøy kommune skal legge til rette både økonomisk og på annet vis, slik at det frivillige organisasjonslivet får gode rammevilkår. I tillegg er det viktig at det eksisterer gode muligheter for uorganisert fysisk aktivitet."

Det går frem av KOSTRA at kultursektorens andel av kommunens totale årlige netto driftsutgifter i perioden fra 2008 og fram til 2010 har blitt redusert slik at den i 2010 ligger på 2,8 %. Dette er under det gjennomsnittlige nivået i kommunegruppen i samme periode. Fordelt per innbygger har kommunen langt mindre netto driftsutgifter til sektoren enn det man gjennomsnittlig finner i kommunegruppen. Innenfor kultursektoren har kommunen de høyeste driftsutgiftene knyttet til bibliotek. Driftsutgiftene til biblioteket har lagt stabilt i perioden, mens de har gått ned i forhold til musikkskoler og idrettsanlegg.

Det går videre frem at det er langt færre frivillige lag og organisasjoner i Nøtterøy kommune som mottar kommunalt driftstilskudd i kommunen, enn det i gjennomsnitt er i kommunegruppe 13. Videre går det frem av KOSTRA at driftsutgifter til kirken per innbygger er høyere i Nøtterøy enn hva den i gjennomsnitt er i kommunegruppen. Tallene for Nøtterøy viser at andelen brukere i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i alderen 6-15 år ligger i underkant av 10 % i perioden 2008-2010. Dette er litt lavere enn gjennomsnittet i kommunegruppen i den samme perioden.

³⁹ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 19

⁴⁰ Nøtterøy kommune, Økonomiplan 2011 – 2014, s.16

	Nøtterøy			Gj.snitt kommunegruppe 13		
	2010	2009	2008	2010	2009	2008
Netto driftsutgifter kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	2,8	3,1	3,3	4,7	4,5	4,7
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner	981	998	1025	1666	1566	1525
Netto driftsutgifter til kommunale idrettsbygg per innbygger	143	139	175	344	294	222
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger	65	54	54	168	170	179
Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger	313	316	312	241	244	243
Antall frivillige lag som mottar kommunale driftstilskudd	37	47	25	83	89	86
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler per innbygger	124	162	152	196	192	186
Andel elever (brukere) i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i alderen 6-15 år	9,7	10	10	11,5	11,3	11,2
Netto driftsutgifter til kunstformidling per innbygger	3	3	3	99	97	105
Netto driftsutgifter til andre kulturaktiviteter per innbygger	239	277	228	210	195	196
Netto driftsutgifter til funksjon 390,393 ⁴¹ pr. innbygger i kroner	576	547	531	420	414	403

4.5.1 Kulturminnevern

I undersøkelsen fremkommer det at kommunen mangler fagkompetanse innen kulturminnevern. Det er i tillegg manglende økonomisk og personellmessige ressurser til ønsket utvikling. Det kommer samtidig fram at kommunen nå har ansatt en konsulent på dette området.

4.5.2 Frivillige organisasjoner

I undersøkelsen kommer det fram at kommunen har mange frivillige organisasjoner, men at dette burde vært satt i system, blant annet i forbindelse med Samhandlingsreformen.

4.5.3 Samarbeid

Det kommer fram i undersøkelsen at det er potensiale for å hente mer ut av samarbeid mellom nærkommunene på kultur.

⁴¹ Omfatter kommunens overføringer til Den norske kirke, samt utgifter og inntekter knyttet til drift av bl.a. presteboliger og kirkegårder.

5 Helse og sosial

Det går fram av rådmannens kommentar til Nøtterøy kommunes årsberetning for 2010 at:

”Innføringen av samhandlingsreformen vil endre fordelingen av kommunens ressurser. Innbyggerne skal i langt større grad enn i dag tilbys tjenester på kommunalt nivå og kommunene vil få større ansvar for helsetjenester og forebyggende arbeid.”⁴²

Av økonomiplanen 2011-2014 går blant annet følgende målsetninger fram for helse og sosialsektoren⁴³:

- ”Økt brukertilfredshet og styrket brukermedvirkning og brukerkompetanse.”
- ”Forebygge sykdom og redusere sykefravær i befolkningen.”
- ”Legge til rette for samhandlingsreformen i 2012.”
- ”God livskvalitet for beboere på sykehjem.”
- ”Mennesker med rus og psykisk lidelse skal ha god livskvalitet.”

Av årsberetningen for 2010 går det fram at helse og sosialsektoren bare delvis oppnådde blant annet følgende målsetninger i økonomiplanen 2010-2013⁴⁴:

- Helse og sosialsektoren skal levere tjenester med god kompetanse - *Målet er delvis nådd. (...).* Kommunen har satt inn en rekke tiltak.
- Det skal være et godt arbeidsmiljø og lavt sykefravær i helse og sosialsektoren - *Målet er delvis nådd. Sykefraværet innenfor helse og sosialsektoren er redusert med 6% i 2010 sammenlignet med 2009. Dette er noe lavere enn målsetningen om en reduksjon i sykefraværet på 10%. Reduksjonen i sykefraværet viser at iverksatte tiltak i 2010 har fungert. Det arbeides systematisk med å redusere uønsket deltid i Gipøbbs. Ressurssenteret er viktig for å få dette til. Medarbeiderundersøkelsen ga gode tilbakemeldinger og det er iverksatt tiltak for å bevare / forbedre arbeidsmiljøet og redusere risikofaktorer.*
- Eldre i Nøtterøy kommune skal gis muligheten til å bo hjemme så lenge de har mulighet. Ny omsorgsteknologi vil være viktig for å bidra til dette – *Målet er delvis nådd. Prosjektet om innføring av omsorgsteknologi startet opp i 2010 og videreføres i 2011. Prosjektet har høstet erfaringer om behov hos brukere, pårørende og hjelpepersonell, samt om teknologi. Testing av løsninger hos brukere er startet opp. Prosjektet har også knyttet kontakt med institusjoner og bedrifter, og deltar i utviklings- og innovasjonsarbeid innen fagområdet.*

Av undersøkelsen går det fram at den innenfor helse og sosial er begrenset økonomi og usikre framtidsutsikter. For flere områder blir det pekt på at det er utfordrende å holde budsjetter på grunn av uforutsigbart brukerbehov. Uforutsette behov kan potensielt bli svært kostnadskrevenende for de ulike områdene.

⁴² Nøtterøy kommune. Årsberetning 2010, s 4

⁴³ Nøtterøy kommune, Økonomiplan 2011 – 2014, s.26

⁴⁴ Nøtterøy kommune, Årsberetning 2010, s.15.17

5.1.1 Organisering og saksbehandling

Det går i tillegg fram at kravet til intern og ekstern samhandling, respekt og forståelse for hverandres arbeidsområder er en kontinuerlig utfordring for området. I tillegg kommer det fram at stadige oppdateringer på lovverk, forskrifter og rundskriv stiller store krav til ansatte/saksbehandlere.

5.2 Kommunehelse

Av kommuneplanen går det fram at levekårsindeksen for Nøtterøy kommune viser at kommunen har utfordringer innenfor området folkehelse. I 2009 var indeksen for Nøtterøy kommune 6,5 – en negativ endring de siste 4 årene. Dette kan tyde på store sosiale ulikheter i kommunen.⁴⁵

5.2.1 Legevakt

Nøtterøy kommune er tilknyttet Tønsberg og omegn interkommunale legevakt. Det kommer fram i undersøkelsen at det kan være nyttig å undersøke nærmere om denne organiseringen fungerer hensiktsmessig.

5.2.2 Samhandlingsreformen

I undersøkelsen framkommer det at det skjer en ombygging på Gipø for å ta i mot pasienter fra sykehus ifm samhandlingsreformen. Det kommer videre fram at det fortsatt er mye som er uavklart i forbindelse med innføringen av ny reform og at dette er et område som det kan være nyttig å undersøke nærmere.

Av kommunikasjon med kommunen går det fram at kommunen har samarbeid med Tønsberg og Tjøme i forbindelse med Samhandlingsreformen. Kommunen opplyser at de er godt i gang med forberedelsesarbeidet til Samhandlingsreformen.

5.2.3 KOSTRA-tall

Det går frem av KOSTRA at kommunehelsetjenesten i perioden 2008-2010 i gjennomsnitt står for rundt 3,8 % av kommunens samlede netto driftsutgifter. Dette er under gjennomsnittet i kommunegruppen. Fordelt per innbygger har netto driftsutgifter i kommunehelsetjenesten økt i løpet av perioden men ligger per 2010 markert lavere enn det som gjennomsnittet for kommunegruppen.

Det går frem at den gjennomsnittlige listelengden hos kommunens fastleger har minsket de siste tre årene, men at den er kortere enn det den i gjennomsnitt er i kommunegruppen. Videre går det fram at det er færre fysioterapiårsverk i Nøtterøy kommune per innbygger enn det i gjennomsnittet er i kommunegruppen. Nøtterøy kommune har per 2010 flere helsesøsterårsverk per innbygger 0-5 år, flere ergoterapiårsverk, flere årsverk med psykiatrisk sykepleie og litt flere årsverk til jordmortjeneste enn gjennomsnittet i kommunegruppen. Videre går det fram at legeårsverk og fysioterapiårsverk tilknyttet institusjon har blitt økt betraktelig fra 2009 til 2010 og ligger over det som er gjennomsnittet i kommunegruppen.

⁴⁵ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 10

	Nøtterøy			Gj.snitt kommunegruppe 13		
	2010	2009	2008	2010	2009	2008
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten	1314	1272	1145	1616	1531	1393
Netto driftsutgifter i prosent av samlede netto driftsutgifter	3,8	4	3,7	4,5	4,4	4,3
Legeårsverk pr 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	9,3	9	8,9	8,8	8,7	8,6
Gjennomsnittlig listelengde korrigerert for kommunale timer	1337	1415	1424	1404	1500	1436
Fysioterapiårsverk per 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	7,4	7,6	6,4	8,5	8,6	8,8
Årsverk av helsesøstre pr. 10 000 innbyggere 0-5 år. Funksjon 232	64	..	..	54,7	..	..
Årsverk av jordmødre pr. 10 000 fødte. Funksjon 232	36,5	..	..	35,5	..	..
Årsverk leger pr 1000 plasser i institusjon	11,6	7,5	7,5	9,7	9,3	8,5
Årsverk fysioterapeuter pr 1000 plasser i institusjon	19,3	19,8	9	8,7	8,6	9,1
Årsverk av ergoterapeuter pr. 10 000 innbyggere (khelse+plo)	3,6	3,3	3,8	2,8	2,7	2,6
Årsverk av psykiatriske sykepleiere pr. 10 000 innbyggere (khelse+plo)	6,5	4,5	5,4	4	4,2	4

5.3 Psykisk helse og rus

I undersøkelsen framkommer det at det er en stor utfordring å sikre tilstrekkelig oppfølging og praksis knyttet til brukere som utviser ekstrem atferd.

Flere trekker fram psykisk helse og rus som et risikoområde i kommunen som bør undersøkes nærmere gjennom et forvaltningsrevisjonsprosjekt. Det er blant annet viktig å undersøke om behovet blir dekt i tilfredsstillende grad.

Det går fram av undersøkelsen at det var tilsyn fra Fylkesmannen på området rus/psykitari i 2010 der kommunen fikk avvik fra lovparagraf knyttet til søknad/tildeling. Kommunen har som følge av dette overført et årsverk til dette området. Det andre avviket omhandlet at kommunen i for liten grad vurderte og fattet vedtak knyttet til praktisk bistand i hjemmet.

5.4 Pleie og omsorg

Av kommuneplanen går det fram at Nøtterøy kommune i 2010 hadde 157 sykehjemsplasser fordelt på tre sykehjem. Det er vedtatt å bygge 2 nye sykehjem som skal stå ferdig i 2013. Kapasiteten blir da 180 plasser og dekningsgraden for innbyggere over 80 år går fra 15,5 prosent til 17,0 prosent.⁴⁶

⁴⁶ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 15

Videre går det fram av kommuneplanen at kvaliteten på sykehjemmene er svært ulik i dag. Bjønnesåsen er et moderne og vel tilrettelagt sykehjem for mennesker med demens. Østegård og Gipø, som har 85 prosent av kommunens sykehjemsplasser, har en bygningsmessig standard som ikke tilfredsstiller dagens krav. Dette innebærer store avdelinger, små beboerrom, små muligheter for å komme ut i friluft og utilfredsstillende ventilasjon, brannsikring og fellesrom.⁴⁷ Andelen brukere i Nøtterøy kommune med omfattende pleiebehov i hjemmetjenesten har økt med 5 prosent siden 2007, fra 20,8 til 25,8 prosent av alle tjenestemottakerne.⁴⁸

Av kommuneplanen går følgende målsetninger fram⁴⁹:

- "Pleie- og omsorgstjenestene skal utvikles slik at de møter endringer og forbedrer ansvarsfordelingen mellom primær- og spesialisthelsetjenesten.
- Pleie- og omsorgstjenestene skal tilpasses antallet brukere og deres behov.
- Nøtterøy kommune skal iverksette ulike forebyggende tiltak som styrker mestring og hindrer sykdomsutvikling."

Kommuneplan skisserer videre følgende strategier for å oppnå de nevnte målsetningene⁵⁰:

- "Det skal gjennomføres forebyggende hjemmebesøk og gis aktivitetstilbud til eldre.
- Prosjektet "Omsorgsteknologi – trygghet og selvstendighet" skal bidra til en bedre hverdag for eldre og deres pårørende.
- Nøtterøy kommune skal gi veiledning og opplæring til pårørende og tilrettelegge for at pårørende kan være en omsorgsressurs.
- Nytt helsehus skal tas i bruk for medisinsk behandling og rehabilitering samt et sykehjem for mennesker med demens.
- Andelen korttidsplasser på sykehjemmene skal tilpasses befolkningens behov.
- Dekningsgraden for heldøgnsomsorg skal tilpasses etterspørsel og behov for dette tilbudet.
- Nøtterøy kommune skal bruke og utvikle omsorgsteknologiske løsninger som gir gode og effektive tjenester og bidrar til innbyggernes trygghet og selvstendighet."

Pleie og omsorg blir i undersøkelsen trukket fram som et mulig risikoområde hvor det kan være nyttig å gjøre en forvaltningsrevisjon. Regeletterlevelse og dekningsgrad sett i forhold til behov er aktuelle problemstillinger som nevnes.

Det går fram av KOSTRA at pleie- og omsorgstjenestene per 2010 står for ca. 38 % av kommunens netto kommunens totale netto driftsutgifter. Dette er høyere enn gjennomsnittet i kommunegruppen. Pleie- og omsorgsutgiftene er også høyere i Nøtterøy enn gjennomsnittet i kommunegruppen når de fordeles per innbygger. Derimot er utgiftene lavere i Nøtterøy kommune enn hva de er i gjennomsnitt i kommunegruppen, når man fordeler dem på befolkningen over 80 år. Kommunen ser videre ut til å ha større utgifter knyttet til hjemmetjenester enn til institusjonstjenester, hvilket tilsvarer bildet i kommunegruppen. Nøtterøy kommune har også større andel av driftsutgiftene sine knyttet til aktivisering og støttetjenester.

Det går videre fram at 70 % av de ansatte i brukerrettet virksomhet inne pleie- og omsorgstjenesten i Nøtterøy kommune har fagutdanning. Dette plasserer Nøtterøy rett i underkant av gjennomsnittet i kommunegruppen. Andelen av de fagutdannede som har høyskoleutdanning er noe høyere i Nøtterøy enn i gjennomsnitt i kommunegruppen. Sykefraværet innen pleie- og omsorgstjenesten ser ut til å ligge på et lavere nivå i Nøtterøy enn det som er gjennomsnitt i kommunegruppen.

⁴⁷ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 15

⁴⁸ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 16

⁴⁹ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 33

⁵⁰ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 33

Det går videre frem at de korrigerede brutto driftsutgiftene pr. mottaker av hjemmetjenester i Nøtterøy kommune har falt hvert år i perioden, men at de per 2010 fortsatt ligger høyere enn gjennomsnittet i kommunegruppen.

KOSTRA-tallene viser at den samlede dekningsgraden for institusjon og heldøgnsbemannet bolig er markant lavere i Nøtterøy kommune enn gjennomsnittet i kommunegruppen. Dekningsgraden er også 20 % under en total dekningsgrad på 25 % som i Omsorgsplan 2015 karakteriseres som lav.⁵¹ Videre er dekningsgraden på institusjonsplasser alene noe lavere i Nøtterøy kommune enn gjennomsnittet i kommunegruppen. Det går også frem at de korrigerede brutto driftsutgiftene for institusjonsplasser i Nøtterøy kommune har svingt i perioden, men at de per 2010 ligger på samme nivå som gjennomsnittet i kommunegruppen.

IPLOS-tallene⁵² viser at det er noe flere brukere i Nøtterøy kommune som klassifiseres som å ha omfattende bistandsbehov enn hva det i gjennomsnitt er i kommunegruppen. Andelen brukere med avgrensede bistandsbehov ligger på samme nivå.

	Nøtterøy			Gj.snitt kommunegruppe 13		
	2010	2009	2008	2010	2009	2008
Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	38,2	38,2	35,9	35,3	35,8	35,7
Institusjoner (f253+261) - andel av netto driftsutgifter til plo	42	46	47	44	44	46
Tjenester til hjemmeboende (f254) - andel av netto driftsutgifter til plo	52	49	48	50	50	49
Aktivisering, støttetjenester (f234) - andel av netto driftsutgifter til plo	6	5	4	6	6	5
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten	13174	12275	11124	12630	12343	11564
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 80 år og over	262690	249021	219700	292902	281326	262553
Andel årsverk i brukerrettede tjenester m/ fagutdanning	70	70	70	73	72	72
Andel årsverk i brukerrettede tjenester m/ fagutdanning fra videregående skole	34	37	36	40	41	41
Andel legemeldt sykefravær av totalt antall kommunale årsverk i brukerrettet tjeneste	8	8,4	6,3	8,6	9	8,8
Korrigerede brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner)	199147	200267	210023	187671	180473	180268
Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over	15,2	15,6	15,1	16,5	16,6	16,8
Andel plasser i institusjon og heldøgnsbemannet bolig i prosent av bef. 80+	20	19	18	27	26	26
Korrigerede brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass	869744	882262	810591	868885	857826	816051
Korr.bto.driftsutg, pleie, av korr.bto.driftsutg, institusjon	91,6	90	91,4	90,6	90,8	91,4

⁵¹ Omsorgsplan 2015 er et særtrykk av St.meld. nr. 25 (2005-2006) *Mestring, muligheter og mening. Framtidas omsorgsutfordringer*, kapittel 1, 2 og 3.

⁵² IPLOS står for Individuell Pleie og OmsorgsStatistikk

Andel av brukere (%) med noe/avgrenset bistandsbehov	42,8	40,3	47	42,7	42,9	47,6
Andel av alle brukere som har omfattende bistandsbehov	25,6	25,8	22,4	23,8	23,5	22,4

5.4.1 Verdighetsgarantien

I undersøkelsen framkommer det at verdighetsgarantien ikke blir etterlevd i tilstrekkelig grad. Politisk vedtak om økt andel korttidsplasser i sykehjem etterlevs heller ikke i tilstrekkelig grad.

5.4.2 Hjemmetjenesten

I undersøkelsen framkommer det at samhandlingsreformen potensielt kan føre til uforutsette utgifter og ubalanse i budsjettet for hjemmetjenesten. Dette vil blant annet være avhengig av sykehusets utskrivningspraksis.

Det kommer også fram at det er en balansegang mellom hvilken hjelp som kan ytes i hjemmet og når det er et absolutt behov for døgkontinuerlig oppfølging i institusjon. Det kommer fram at det er risiko for mangel på institusjonsplasser.

Det kommer i tillegg fram at det har vært problemer knyttet til tyveri tidligere, og at dette er en iboende sårbarhet ved tjenesten som må tas på alvor.

I tillegg kommer det fram at det er viktig at ressursplanlegging i forhold til bruk av kjøretøy i tjenesten er god.

5.4.3 Brukerstyrt Personlig Assistanse, støttekontakt m.m.

Det kommer fram at fristen for svar på søknad om støttekontakt kan være utfordrende å overholde siden rekruttering av egnede støttekontakter kan være en utfordring og ta tid. Det hender at vedtak om støttekontakt ikke blir fattet før støttekontakten er rekruttert. Dette til tross for at bruker fyller kriteriene for å motta tjenesten.

Det kommer fram at kommunen har hatt ULOBA som eneleverandør, og at det har vært problemer knyttet til leverandøren. Kommunen har nå inngått tre rammeavtaler med tre ulike firmaer og har fått til en bedre avtale enn tidligere.

I undersøkelsen blir det nevnt at det er viktig at kommunen sikrer at personvern er ivaretatt når det søkes etter assistenter.

5.4.4 Sosialtjenesteloven §4a

I undersøkelsen kommer det fram at sosialtjenesteloven §4a (rettssikkerhet ved bruk av tvang og makt overfor enkelte personer med psykisk utviklingshemning) er vanskelig å etterleve for flere av institusjonene i kommunen. Dette er i hovedsak knyttet til utdanningskrav til ansatte.

5.4.5 Tilsyn

Fylkesmannen og Helsetilsynet i Vestfold gjennomførte tilsyn med pleie- og omsorgstjenestene i Nøtterøy kommune i 2005.

Tilsynet omhandlet tjenester etter sosialtjenesteloven §§ 4-3, jf 4-2 og de tjenester etter kommunehelsetjenesteloven § 1-3 som gis som enkeltvedtak, jf 2-1 fjerde ledd.

Tilsynet avdekket tre avvik og hadde to merknader:

”Avvik 1

Det var mangler ved innholdet i enkelte vedtak, jf forvaltningslovens saksbehandlingsregler i kapittel 5, jf kommunehelsetjenesteloven § 2-1.

(...)

Avvik 2

I enkelte tilfeller innvilges søknader om avlastning etter sosialtjenesteloven § 4-2 b som korttidsopphold med krav om betaling.

(...)

Avvik 3

Ikke alle brukere får oppfylt sin rett til hjemmehjelpstjenester etter sosialtjenesteloven § 4-2 a.

(...)

Merknad 1 – informasjon om avlastningstiltak

Informasjon om retten til avlastningstiltak etter sosialtjenesteloven § 4-2 b for personer og familier som har særlig tyngende omsorgsarbeid, er mangelfull, jf sosialtjenesteloven § 3-5.

Det framgikk ikke av informasjonsmateriale om tjenester i kommunen, som er å finne på kommunens hjemmeside og i informasjonsfoldere, at avlastningstiltak er en av tjenestene kommunen kan tilby. I søknadsskjemaet som benyttes er ikke avlastningstiltak nevnt i oppstillingen av tjenester det kan søkes om.

Merknad 2 – nedtegning av opplysninger

Kommunen bruker ikke kartleggingsskjema eller sjekkliste ved innhenting av opplysninger. Det er ikke et krav i loven at det skal brukes skjema/sjekkliste ved utredning av hjelpebehov, men bruk av dette kan bidra til å sikre at nødvendige opplysninger innhentes og nedtegnes.

Opplysningene kan inngå i begrunnelsen for vedtak, eller vedlegges vedtak. En nærmere beskrivelse av tjenestemottakers hjelpebehov har også betydning for adgangen til å endre et vedtak til ugunst for parten. En omgjøring av et vedtak til ugunst, begrunnet med at funksjonsnivået er blitt bedre, forutsetter at endringen kan dokumenteres. Det ble under intervju og i sluttmøtet opplyst at kommunen ved innføring av informasjonssystemet IPLOS ville vurdere nærmere om det systemet vil dekke behovet for dokumentasjon av opplysninger.”

Av kommunikasjon med kommunen går det fram at det har vært gjennomført tilsyn på følgende områder:

- Gipø bo- og behandlingssenter,
- Tildeling av sykehjemsplass,
- Rus og psykiatriomsorgen

5.5 Sosialtjenesten

Av kommuneplanen går det fram at i 2009 mottok 522 husstander i Nøtterøy kommune sosialhjelp én eller flere ganger. I disse husstandene bodde det 179 barn.⁵³

Av kommuneplanen går følgende målsetninger fram⁵⁴:

- "Alle som ønsker det skal gis et tilbud om jobb eller meningsfulle aktiviteter.
- Pårørende til mennesker med psykiske lidelser eller rusproblemer skal oppleve trygghet og støtte i hverdagen.
- Brukerne skal oppleve mestring og stor grad av brukermedvirkning."

Kommuneplan skisserer videre følgende strategier for å oppnå de nevnte målsetningene⁵⁵:

- "Det skal etableres tilstrekkelig antall egnede boliger for personer med rus- eller psykiske lidelser.
- Det skal opprettes flere tilrettelagte arbeidsplasser i samarbeid med NAV, ASVO, næringslivet og andre.
- Barn som er pårørende til mennesker med psykiske lidelser og rusproblemer skal gis tilpasset tilbud om støtte og omsorg.
- Forebyggende tiltak skal evalueres og gode tiltak søkes videreført."

Av kommuneplanen går det fram at Nøtterøy har blitt et flerkulturelt lokalsamfunn, og kommunens innvandrerbefolkning består per 1. januar 2010 av 1523 innvandrede personer og 270 barn født i Norge av innvandrerforeldre.⁸ Til sammen er dette 1802 personer, eller 8,7 prosent av befolkningen.⁵⁶

Av kommuneplanen går følgende målsetninger fram⁵⁷:

- "Innvandrere i Nøtterøy kommune skal oppleve innpass og like muligheter til utdanning og arbeidsmarkedet som den øvrige befolkningen.
- Innvandrere i Nøtterøy kommune skal oppleve økonomisk og sosial trygghet og integreres i arbeids- og samfunnsliv."

Kommuneplan skisserer videre følgende strategier for å oppnå de nevnte målsetningene⁵⁸:

- "Det skal legges til rette for flerkulturell rekruttering ved ansettelse i kommunen.
- Det skal legges til rette for og utvikles et tverrfaglig samarbeid mellom Nøtterøy kommune og andre aktuelle instanser.
- Det skal sørges for rask bosetting av flyktninger.
- Aktivitetstilbud og samarbeid med frivillige organisasjoner og idrettsorganisasjoner skal videreutvikles.
- Det skal arbeides med forebygging av kjønnslemlestelse og tvangsekteskap."

Det går frem av KOSTRA-tallene at netto driftsutgifter til sosialtjenesten per 2010 utgjør 4,1 % av kommunens samlede netto driftsutgifter. Det går videre fram at driftsutgiftene til sosialtjenesten har vært lavere i Nøtterøy kommune enn gjennomsnittet i kommunegruppen. Også når netto driftsutgifter til sosialtjenesten fordeles per. innbygger 20-66 år, ligger disse lavere i Nøtterøy enn i kommunegruppen.

⁵³ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 13

⁵⁴ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 34

⁵⁵ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 34

⁵⁶ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 18

⁵⁷ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 35

⁵⁸ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 35

Videre går det fram at andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år sett i forhold til antallet innbyggere 20-66 år ligger på samme nivå i Nøtterøy kommune som gjennomsnittet for kommunegruppen. Andelen sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer ligger også på samme nivå i Nøtterøy som i kommunegruppen, men med en liten økning i 2010.

Av KOSTRA-tallene ser det ut til at antallet kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere ligger litt lavere i Nøtterøy kommune enn det gjør i gjennomsnitt i kommunegruppen. Videre går det fram at Nøtterøy kommune selv eier alle de disponerte boligene, mot 89 % i gjennomsnitt i kommunegruppen. Andelen søkere har fått avslag på søknad om kommunal bolig i Nøtterøy kommune har økt hvert år i perioden og ligger per 2010 markant høyere enn det den gjør i kommunegruppen.

Det går videre frem av KOSTRA-tallene at både netto driftsutgifter til introduksjonsstønad pr. innbygger og tallet på mottakere av introduksjonsstønad i prosent av antall innbyggere er lavere i Nøtterøy kommune enn hva det i gjennomsnitt er i kommunegruppen.

	Nøtterøy			Gj.snitt kommunegruppe 13		
	2010	2009	2008	2010	2009	2008
Netto driftsutg. til sosialtjenesten i prosent av samlede netto driftsutgifter	4,1	3,7	4,1	4,7	4,9	4,7
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år	2372	1981	2129	2716	2745	2506
Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggerne 20-66 år	3,7	3,8	4	3,9	3,9	3,6
Årsverk i sosialtjenesten pr. 1000 innbygger	0,64	0,83	0,76	0,99	1	1,04
Brutto driftsutgifter pr. sosialhjelpsmottaker, i kroner	66275	58326	57822	76005	76466	75950
Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker	36971	33326	34916	38214	39234	39194
Korrigerte driftsutgifter til sosialtjenesten pr. mottaker	27943	24185	22131	30702	29282	30073
Andel sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer	41	37	39	37	38	38
Netto driftsutgifter til kommunalt disponerte boliger per innbygger i kr	-171	-162	-168	-36	-45	-54
Brutto investeringsutgifter til boligformål per innbygger i kroner	781	348	550	567	578	569
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere	17	17	17	20	20	19
Kommunalt eide boliger som andel av totalt antall kommunalt disp. boliger	100	100	100	81	81	79
Brutto driftsutgifter per kommunalt disponert bolig	45682	47223	45763	32383	31618	29081
Andel søkere som har fått avslag på kommunal bolig	74	50	30	28	28	24
Netto driftsutgifter til introduksjonsstønad pr. innbygger	196	161	148	303	257	217
Mottakere av introduksjonsstønad i prosent av antall innbyggere	0,12	0,09	0,1	0,24	0,22	0,19

5.5.1 Eiendom Nav

Av undersøkelsen framkommer det at det er utfordrende med 2 styringslinjer (stat og kommune) som har enkelte motstridende målsetninger.

Det kommer også fram at en eventuell forverring av finansuroen blant annet kan føre til økt arbeidsledighet og dermed økt press på NAVs tjenester.

Flere trekker fram NAV som et risikoområde i kommunen som bør undersøkes nærmere gjennom et forvaltningsrevisjonsprosjekt. Det blir blant annet nevnt at det kunne vært nyttig å se nærmere på «måloppnåelse» og organisering.

5.5.2 Midlertidig bolig

Det kommer i tillegg fram at midlertidig bolig er et risikoområde for sosialtjenesten. I dag blir personer med behov for midlertidig bolig plassert på hoteller, campingplasser o.l, noe som verken er billig eller et godt tilbud.

5.5.3 Bosetting av flyktninger

Det kommer videre fram at politisk vedtak om bosetting av 17 flyktninger i 2011 ikke ble etterlevd, da kommunen bare bosatte 11 stykker. Årsaken til dette var manglende tilgang på egnede boliger, både kommunale og private.

I tillegg blir det i undersøkelsen stilt spørsmål ved om flyktninger som bosettes i kommunen får rett/tilstrekkelig hjelp i form av opplæring og integrering og om ressursene blir brukt på en hensiktsmessig måte. Det blir pekt på at dette er et område det kan være nyttig å undersøke nærmere.

6 Eiendomsforvaltning og teknisk sektor

Av kommuneplanen går det fram at Nøtterøy kommune skal arbeide målrettet med beredskapsarbeid, og fra 1. januar 2010 er det vedtatt egen lov om samfunnssikkerhet og beredskap. Denne innebærer at kommunen plikter å vurdere samfunnssikkerhet i alle faser av kommuneplanleggingen, eksempelvis gjennom risiko- og sårbarhetsanalyser i utbyggingsplaner. Statlige og fylkeskommunale aktører er sentrale i dette arbeidet, i tillegg kommer viktige bidrag fra private og frivillige.⁵⁹

Av kommuneplanen går følgende målsetninger fram⁶⁰:

- "Alle som bor og oppholder seg i Nøtterøy kommune skal være trygge på at uønskede hendelser eller kriser identifiseres og håndteres.
- Ved kriser skal innbyggere gis umiddelbar og riktig informasjon.
- Alle tjenesteområder i kommunen skal til en hver tid ha oppdatert sin kriseberedskap."

Kommuneplan skisserer videre følgende strategier for å oppnå de nevnte målsetningene⁶¹:

⁵⁹ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 25

⁶⁰ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 46

⁶¹ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 46

- "Risiko og sårbarhet for uønskede hendelser og kriser skal kartlegges og oppdateres elektronisk på alle tjenesteområder.
- Nøtterøy kommunes organisasjon skal trenes i å håndtere uønskede hendelser og kriser.
- Beredskapsmessige hensyn skal ivaretas i arealplanlegging.
- Kunnskap om forekomst av kvikkleire og andre forhold som kan gi uønskede hendelser i utbyggingsområder skal oppdateres.
- Nøtterøy kommune skal bidra til å forsterke og forbedre oljevernberedskapen langs Vestfold-kysten."

Av kommunikasjon med kommunen går det fram at det har vært gjennomført tilsyn på følgende områder:

- Vannforsyning, utført av Mattilsynet,
- Bygg- og anleggsprosjekt/ byggherreforskriften, Arbeidstilsynet,
- Kommunens landbruksforvaltning, spesielt håndtering av kommunens håndtering av landbrukstilskudd; Statens landbruksforvaltning,
- Kommunens etterdrift av Lofterød fyllplass; herunder gass- og sigevannsoppsamling; Fylkesmannen.

6.1 Eiendomsforvaltning

Av årsberetningen for 2010 går det fram at eiendomsforvaltningen bare delvis eller ikke oppnådde blant annet følgende målsetninger i økonomiplanen 2010-2013⁶²:

- Planlegge og gjennomføre vedlikehold av kommunens bygningsmasse, slik at myndighetskrav etterfølges og budsjettene holdes - *Målet er delvis nådd. Rutiner gjennom brukeravtaler og rehabiliteringsplaner for hvert bygg er laget og etterleves innenfor budsjettrammer. Fortsatt gjenstår god nok registrering og oppfølging av boligene.*
- Forsere arbeidet med Boligfornyingsprogrammet - *Målet er ikke nådd. Boligfornyelsesprogrammet ble etter behandling i Formannskapet fremlagt for Kommunestyret 1.sept. Kommunestyret sendte saken tilbake til ny behandling.*

Av KOSTRA-tallene går det fram at kommunens netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning ligger på 9,3 % i prosent av samlede netto driftsutgifter i 2010. Kommunen ser her ut til å ligge litt under gjennomsnittet i kommunegruppen i perioden 2008-2010. Kommunens brutto investeringsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innbygger ligger derimot mye høyere per 2010 enn det gjør i gjennomsnitt i kommunegruppen. Videre går det fram av KOSTRA at av kommunens eiendomsmasse, så bruker Nøtterøy kommune mest ressurser målt i kroner per innbygger på drift av skolelokaler. Sammenlignet med kommunegruppen bruker likevel kommunen mindre til dette formålet enn det man i gjennomsnitt gjør i kommunegruppen. Det går samtidig frem at kommunens bruka av ressurser på vedlikehold av bygg per m² har økt kraftig fra i 2009 til 2010. Per 2010 har Nøtterøy kommune mye høyere utgifter til dette formålet enn det som er gjennomsnittet i kommunegruppen. Det går også fram av tallene at energikostnadene for kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter energikostnadene per m² er høyere i Nøtterøy kommune enn for gjennomsnittet av kommunene i kommunegruppe 13.

⁶² Nøtterøy kommune, Årsberetning 2010, side 8.

	Nøtterøy			Gj.snitt kommunegruppe 13		
	2010	2009	2008	2010	2009	2008
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning, i prosent av samlede netto driftsutgifter	9,3	10	9,6	10,3	9,7	9,7
Brutto investeringsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innbygger	9036	2932	1177	3053	2971	3078
Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter	358	69	70	125	152	100
Utgifter til driftsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter	322	596	586	467	422	421
Energikostnader for kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter	187	138	152	132	112	112
Netto driftsutgifter til administrasjonslokaler per innbygger	367	295	389	270	236	238
Netto driftsutgifter til førskolelokaler per innbygger	462	415	307	316	279	246
Netto driftsutgifter til skolelokaler per innbygger	1493	1519	1435	1795	1669	1641
Netto driftsutgifter til institusjonslokaler per innbygger	557	683	551	673	615	581
Netto driftsutgifter til kommunale idrettsbygg per innbygger	143	139	175	344	294	222
Netto driftsutgifter til kommunale kulturbygg per innbygger	45	2	0	151	123	109

6.1.1 Økonomiske begrensninger

Av undersøkelsen kommer det fram at det er en utfordring med manglende samhandling mellom interne bestillere av Eiendomsforvaltningens tjenester. Det er også manglende forståelse for økonomiske begrensninger i henhold til forventninger om resultat.

Det blir opplyst at Eiendomsforvaltningen i liten grad har økonomi til å utføre sine oppgaver i tråd med mål, regelverk og vedtak.

6.1.2 Bygningsmessige forhold og vedlikehold av kommunale bygg

Det kommer også fram at flere lover og forskrifter knyttet til bygningsmessige forhold ved sykehjem, skoler og barnehager ikke er tilfredsstillende. Årsaken til dette er mangeårig nedprioritering, og det kan bli store konsekvenser ved brann eller annen ulykke.

Det kommer videre fram at det er et stort vedlikeholdsetterslep i kommunen og flere trekker fram eiendomsforvaltningen som et mulig risikoområde som det bør gjennomføres forvaltningsrevisjon på. Det ble gjennomført en forvaltningsrevisjon på området i 2010.

6.1.3 Kommunale boliger

I undersøkelsen kommer det fram at det er utfordrende å finne gode løsninger på dette området. Kommunen arbeider med å få på plass en boligsosial handlingsplan. Strukturen og ansvarsfordelingen omkring dette med boliger er ikke optimalt i dag, ansvaret ligger ofte mellom sektorene.

I undersøkelsen blir kommunale boliger trukket fram som et potensielt risikoområde som det kan være nyttig å gjennomføre forvaltningsrevisjon av. Aktuelle problemstillinger er om det er organisert på en hensiktsmessig måte, om boligene er i tilfredsstillende stand og er tilstrekkelig tilrettelagt beboernes behov. I tillegg blir brannsikkerhet ved kommunale boliger nevnt som en mulig problemstilling.

6.2 Drift og anlegg

Av kommuneplanen går det fram at Nøtterøy har hovedveier med stor trafikkbelastning. Hovedveiene Kirkeveien og Smidsrødveien har blitt omdefinert fra riksvei til fylkesvei. Disse veiene har stor trafikkbelastning i nasjonal målestokk med en årsdøgntrafikk på ca 15 000 kjøretøyer. Vestfolds mest trafikkerte veistrekning er hovedveien fra Nøtterøy til Tønsberg sentrum over Kanalbrua med opp mot 40 000 kjøretøyer per døgn. Dette veisystemet har tidvis store belastningsproblemer.⁶³

Av kommuneplanen går følgende mål for infrastruktur og samferdsel fram⁶⁴:

- ”Bygningsmassen skal søkes vedlikeholdt slik at kapitalverdien ikke forringes.
- Vann- og avløpsanlegg skal skiftes ut og vedlikeholdes slik at den tekniske standarden ivaretas og kapitalverdien ikke blir forringet.
- Det skal foretas en løpende fornyelse av kommunale veier slik at veistandarden gradvis blir forbedret og realkapitalen ikke forringes.”

Av kommuneplanen går det også fram at Nøtterøy kommunes klima- og energiplan ble vedtatt våren 2009. Planen inneholder mål og tiltak for transport, avfall, landbruk, næringsliv, bygninger/arealplanlegging og kommunens egen virksomhet. Sammen med planen ble det vedtatt en fireårig handlingsplan.⁶⁵

Kommuneplanen fastslår at forurensning i Nøtterøy kommune består av flere elementer⁶⁶:

- ”Forurensning til bekk eller sjø via avløpssystemet eller fra landbruket.
- Avfall fra husholdninger og næringsliv.
- Støy- og luftforurensning fra kjøretøy, båter, skytebane med mer.”

Av økonomiplanen 2011-2014 går blant annet følgende målsetninger fram⁶⁷:

- ”Drifte og utvikle vann- og avløpsnett slik at det tilfredsstillers samfunnets behov.”
- ”Redusere forurensningsutslipp til lokale resipienter.”

Av årsberetningen for 2010 går det fram at teknisk sektor bare delvis oppnådde blant annet følgende målsetninger i økonomiplanen 2010-2013⁶⁸:

- Gjennomføre prioriterte tiltak i klima- og energiplan - *Målet er delvis nådd. Tiltakene er fordelt på virksomhetsansvarlige og følges opp i budsjettbehandling.*
- Gjennomføre arbeidet med forvaltningsplan for Ormør/ Færder landskapsvernområde - *Målet er delvis nådd. Arbeidet pågår ihh. til prosjektplan. Høringsdokument sendes ut tidlig 2011.*
- Gjennomføre prioriterte tiltak etter Strategisk Næringsplan - *Målet er delvis nådd. Oppgaver utføres løpende.*
- Bidra i det videre arbeidet med nye hovedvei- og kollektivløsninger i Tønsbergområdet - *Målet er delvis nådd. Videreført samarbeidet med andre aktører i Tønsbergområdet for hovedvei- og kollektivløsninger.*
- Revidere hovedplan avløp og gjennomføre prioriterte tiltak med fornyelse og forbedring

⁶³ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 24

⁶⁴ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 42

⁶⁵ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 22

⁶⁶ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 22

⁶⁷ Nøtterøy kommune, Økonomiplan 2011 – 2014, s.31

⁶⁸ Nøtterøy kommune, Årsberetning 2010, s. 22-23

av vann- og avløpsnett - Målet er delvis nådd. Arbeidet med revisjon av hovedplan avløp pågikk i 2010. Flere anleggstiltak er gjennomført i 2010.

I forhold til avfalls- og renovasjonstjenesten i Nøtterøy kommune går det frem av KOSTRA-tallene at kommunens driftsutgifter per tonn innsamlet husholdningsavfall de siste tre årene er høyere enn gjennomsnittet for kommunegruppen. Samtidig går det fram at Nøtterøy kommune har et høyere årsgebyr for avfallstjenesten. Nøtterøy har også flere fraksjoner og flere tømmedager for matavfall i løpet av året enn hva man i gjennomsnitt finner i kommunegruppe 13.

Videre går det frem at ca 94 % av befolkningen i Nøtterøy kommune er tilknyttet offentlig avløp. Dette er høyere enn gjennomsnittet i kommunegruppen. Nøtterøy kommune har ikke oppgitt tall for utskriftningstakten av avløpsnett og antallet kloakktilstoppelser til KOSTRA-registeret. Nøtterøy kommunes årsgebyr på avløpstjenester har i perioden vært markant høyere enn kommunegruppens gjennomsnitt og lå i 2010 41 % over gjennomsnittet for kommunegruppen.

Når det gjelder vannforsyningen i kommunen går det frem at per 2010 er 97 % av innbyggerne i Nøtterøy kommune tilknyttet det offentlige vannverket. Dette er markert høyere enn hva som er gjennomsnittet i kommunegruppe 13. Samtidig har årsgebyret for vannforsyning i Nøtterøy kommune blitt redusert de siste tre årene og er per 2010 lavere enn gjennomsnittet i kommunegruppen. Nøtterøy kommune ser av tallene ikke ut til å ha skiftet ut noen deler eller områder av ledningsnett sitt de siste tre årene.

Kommunens netto driftsutgifter til samferdsel målt i kr pr. innbygger har økt de siste tre årene, men ligger samtidig lavere enn gjennomsnittet for kommunegruppen, mens kommunens brutto investeringsutgifter i kr pr. innbygger til samferdsel økte kraftig fra 2009 til 2010 og ligger markant over gjennomsnittet for kommunegruppen.

Både netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner til beredskap mot brann og ulykker, og årsgebyr for feiing og tilsyn i Nøtterøy kommune ligger litt over gjennomsnittet i kommunegruppen.

	Nøtterøy			Gj.snitt kommunegruppe 13		
	2010	2009	2008	2010	2009	2008
Driftsutgifter per tonn innsamlet husholdningsavfall	2113	2017	1534	1941	1792	1583
Årsgebyr for avfallstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	2324	2195	2094	2274	2180	1985
Antall avfallsfraksjoner det er etablert hentesystem for	4	7	0	3	3	3
Antall hentinger av matavfall i løpet av et år	52	26	..	41	41	40
Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste	93,9	94	93,9	89,6	91,1	90,9
Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	3655	3697	3378	2588	2500	2483
Andel fornyet ledningsnett, gjennomsnitt for siste tre år	..	..	..	0,55	0,54	0,6
Antall kloakkstopper i avløpsledninger, overløp og kummer per kilometer ledningsnett	..	..	..	0,071	0,081	0,092
Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal vannforsyning	97	97,9	98,4	90,8	92	93

Årsgebyr for vannforsyning (gjelder rapporteringsåret+1)	1842	1803	1998	1911	1762	1756
Andel fornyet ledningsnett, gjennomsnitt for siste tre år	0	..	..	0,744	0,834	0,786
Netto driftsutgifter i kr pr. innbygger, samferdsel i alt	525	542	386	685	583	590
Brutto investeringsutgifter i kr pr. innbygger, samferdsel i alt	1061	577	684	607	538	647
Gang- og sykkelvei i km som er et kommunalt ansvar pr. 10 000 innb.	20	8	8	11	11	11
Brutto driftsutg. i kr pr. innbygger for komm. veier i alt	528	508	357	849	858	767
Årsgebyr for feiing og tilsyn (gjelder rapporteringsåret +1)	342	326	310	329	302	309
Andel A-objekter som har fått tilsyn	..	46,6	100	..	87	77,7
Andel piper feiet	..	50,6	31,1	..	46,1	46,1
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner	569	556	564	585	585	557

6.2.1 Vaktmestertjenesten

I undersøkelsen framkommer det at det kan være interessant å undersøke vaktmestertjenesten nærmere, da dette kan være et mulig risikoområde.

6.3 Areal, plan og bygg

Av kommuneplanen går det fram at endringer i befolknings sammensetningen i årene fremover tilsier at det bør bygges boliger som er attraktive for barnefamilier, og at antallet nye boliger bør økes slik at befolkningsveksten økes og andelen eldre blir lavere enn befolkningsfremskrivningene viser. I kommuneplanperiodens første åtte år legges det opp til 150 nye boliger årlig.⁶⁹

Av kommuneplanen går det også fram at i 2006 ble skjærgården øst for Nøtterøy og Tjøme vernet etter naturvernloven som Ormø-Færder landskapsvernområde. Dette er det største verneområdet i Vestfold. Formålet er å ta vare på et nasjonalt viktig skjærgårdsavsnitt i Oslofjorden, med de store natur- og kulturverdiene som finnes der. I 2008 ble forvaltningsmyndigheten for verneområdet delegert til kommunene, og en forvaltningsplan skal gi konkrete retningslinjer om bruk, informasjon, skjøtsel og tilrettelegging. Verneområdets kvaliteter understrekes ytterligere ved at det også er utpekt som et av 20 spesielt verdifulle kulturlandskap i Norge gjennom satsingen "Utvalgte kulturlandskap i jordbruket".⁷⁰

Av kommuneplanen går blant annet følgende målsetninger fram⁷¹:

- "Nøtterøy kommune skal føre en aktiv arealpolitikk som begrenser at verdifull jord og de viktigste kulturlandskap omdisponeres til byggeformål."

Av økonomiplanen 2011-2014 går blant annet følgende mål fram:⁷²:

- "Revidere kommuneplanen og utarbeide kommunal planstrategi."

⁶⁹ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 10

⁷⁰ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 21

⁷¹ Nøtterøy kommune, Kommuneplan for perioden 2011-2023, Samfunnsdelen s. 29

⁷² Nøtterøy kommune, Økonomiplan 2011 – 2014, s.31-32

- ”Gjennomføre en plansaksbehandling som gir grunnlag for en fremtidsrettet utbygging og bruk og vern av ressurser.”
- ”Sikre at byggetiltak blir i samsvar med lov, forskrift og planvedtak og at tiltaket utføres forsvarlig.”
- ”Forvalte friluftsområdene og skjærgården slik at miljøet bevares og mulighetene for gode friluftsoplevelser blir ivaretatt.”

Det går frem av KOSTRA at kommunens netto driftsutgifter til fysisk planlegging, kulturminner, natur og nærmiljø i prosent av kommunens samlet netto driftsutgifter ligger på ca 1,3 % per 2010. Nøtterøy kommune ser videre ut til å ha litt lavere utgifter til denne type tjenester i løpet av perioden enn det som er gjennomsnitt i kommunegruppen.

KOSTRA-tallene viser videre at både saksbehandlingsgebyret for private reguleringsplaner for boligformål og saksgebyret for oppføring av enebolig er lavere i Nøtterøy kommune enn som det i gjennomsnitt er i kommunegruppen. Når det gjelder gebyret for kart- og delingsforretning er det ikke levert tall til KOSTRA fra Nøtterøy de siste to årene.

I forhold til behandlingstider er den gjennomsnittlige saksbehandlingstid for byggesaker på 41 kalenderdager i Nøtterøy kommune per 2010. Dette er noe lavere enn gjennomsnittet i kommunegruppen. Videre viser KOSTRA-tallene at kommunen har mindre turstier og løyper tilrettelagt for sommerbruk sett i forhold innbyggerne, enn det som er gjennomsnittet i kommunegruppen, men litt flere kilometer med gang- og sykkelvei enn det man i snitt finner i kommunegruppen. Kommunen har ikke levert tall til KOSTRA i forhold til leke og rekreasjonsareal de to siste årene.

Kommunen har innvilget flere av dispensasjonssøknader for nybygg i 100-m beltet langs saltvann, enn det som i gjennomsnitt er gjort i kommunegruppen de siste årene.

	Nøtterøy			Gj.snitt kommunegruppe 13		
	2010	2009	2008	2010	2009	2008
Netto driftsutgifter til fysisk planlegging, kulturminner, natur og nærmiljø i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter	1,31	1,01	1,37	1,36	1,4	1,52
Saksbeh.gebyr, privat reg.plan, boligformål. jf. PBL-08 § 33-1.	58000	..	..	80046	63522	..
Saksgebyret for oppføring av enebolig, jf. PBL §93 pkt. a.	13200	..	11000	14105	13247	11528
Standardgebyr for kombinert kart- og delingsforetn., tilsvarende en boligomt 750 m2.	..	..	13000	16471	13935	12720
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, vedtatte reguleringsplaner (kalenderdager)	300	..	270	331	280	268
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker (kalenderdager)	41	..	45	44	49	45
Andel søkn. om tiltak der komm. har overskredet lovpålagt saksbehandlingstid	13	..	3	8	5	..
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, kartforretning (kalenderdager)	..	..	50	70	88	83

Leke- og rekreasjonsareal i tettsteder. 1000 innb. i tettsteder	..	..	0	33	41	33
Leke- og rekreasjonsareal. 1000 innb.	..	..	12	34	44	37
Turstier og løyper tilrettelagt for sommerbruk per 10 000 innbygger	9	..	12	41	43	41
Syssel-, gangveier/turstier mv. m/kom. driftsansvar per 10 000 innb.	29	8	20	26	26	26
Antall kommunale planer sendt på høring	21	..	12	11	14	13
Andel av disse som det er fremmet innsigelse til.	24	..	0	28	25	22
Antall dispensasjoner knyttet til nye bygninger i strandsonen per 100 km kystlinje. Gjelder utenfor tettsteder	1,4	..	3,7	1,8	1,2	2,2
Andel dispensasjonssøkn. for nybygg i 100-m beltet langs saltvann innvilget	75	..	100	61	47	..

6.3.1 Saksbehandling

I undersøkelsen framkommer det at byggesaksområdet har et komplisert regelverk. Det går videre fram at det kan være utfordrende å overholde tidsfrister i byggesaker og plansaker, men at tjenesten nå er styrket med en stilling. Kommunen har måtte operert med venteliste på behandling av plansaker.

I undersøkelsen framkommer det at likebehandling i byggesaker er et potensielt risikoområde som det bør gjennomføres forvaltningsrevisjon på.

6.3.2 Strandsonen

I undersøkelsen framkommer det at strandsonen er et hett tema i kommunen. Det kommer videre fram at det er stort press på bygging i strandsonen og at det er et problem med ulovlige stengsler. Det kommer også fram at stengsler i strandsonen i liten grad får administrativ prioritet siden det ikke er ønskelig politisk å åpne opp stengsler i strandsonen.

6.4 Miljø og samfunn

6.4.1 Klima

I undersøkelsen framkommer det at det finnes mange politiske vedtak knyttet til klima og miljø, men at det er manglende ressurser til å følge opp disse. Det blir opplyst om at det er gjort en evaluering av området i 2011, og at det er fortsatt mye arbeid som gjenstår.

6.4.2 Beredskap

I undersøkelsen trekker flere fram kommunens beredskap som et potensielt risikoområde som det kan være nyttig å gjennomføre forvaltningsrevisjon på. I denne sammenhengen blir også vegstandard og vegsikkerhet nevnt.

7 Gjennomførte forvaltningsrevisjoner

Av Vestfold Interkommunale Kontrollutvalgs Sekretariat sine hjemmesider går det fram at det er gjennomført følgende forvaltningsrevisjoner i Nøtterøy kommune i valgperioden:

- Offentlige anskaffelser (2008)
- Eiendomsforvaltningen i Nøtterøy kommune (2010)
- Etske retningslinjer (2010)
- Kapasitet og kvalitet ved sykehjemmene i Nøtterøy kommune (2010)
- Styring og kontroll med hjemmebaserte tjenester i Nøtterøy (2010)
- Måloppnåelse og ressursbruk i Nøtterøyskolen (2011)

8 Planlagte tilsyn

Revisjonen har vært i kontakt med fylkesmannen vedrørende å få en oversikt over planlagte tilsyn i Nøtterøy kommune. I tilsynsplanen for 2012 fremgår det at det vil bli gjennomført tilsyn innen følgende områder:

- Barnevern
- Helse- og sosialmessig beredskap
- Rus
- Sosial NAV stønad (gjelder barnefamilier)

Del 3 - Risikoanalyse

9 Risikoanalyse

På bakgrunn av den informasjonen som er samlet inn gjennom dokument, spørreundersøkelse, intervju og prosesser i kontrollutvalget, vil vi under gjøre en oppsummering og analyse av risikoer som er identifisert for Nøtterøy kommune. Med risiko så mener vi her fare for at det forekommer avvik fra måloppnåelse, regelverk og politiske vedtak.

Alvorlighetsgraden vil bli farget med rødt (høy risiko), gult (middels risiko) og grønt (lav risiko). Vi har gitt eksempler på hvordan vurderingene gjøres i tabellen under.

	Måloppnåing	Regelverk	Politiske vedtak
LAV RISIKO	Avvik fra underordna mål hvor konsekvensene av manglende måloppnåelse blir vurdert som små.	Ikke aktuelt. Manglende regeletterleving vil alltid ha middels eller høy konsekvens.	Avvik fra politisk vedtak hvor konsekvensene av manglende måloppnåelse blir vurdert som små.
MIDDELS RISIKO	Avvik fra mål som kan medføre konsekvenser for kommunens økonomi eller omdømme, men ikke påvirke liv eller helse. Gjelder også mål som er under gjennomføring	Mindre avvik fra lovparagraf eller forskrift	Avvik fra vedtak som kan medføre konsekvenser for kommunens strategi, planer og økonomi
HØY RISIKO	Avvik fra viktig mål. Kan ha vesentlig konsekvens for kommunens økonomi, omdømme eller liv og helse.	Klart lovbrudd som kan medføre vesentlig konsekvens for kommunen. Kan ev. påvirke liv og helse.	Avvik fra vedtak som i vesentlig grad kan medføre konsekvenser for kommunens strategier, planar og økonomi.

Det er viktig å påpeke at risikovurderingene skjønsmessige vurderinger basert på foreliggende informasjon, og at kontrollutvalget kan vurdere risikoen knyttet til de ulike områdene som forskjellig fra det som er foreslått her. Det er derfor kontrollutvalget som til slutt skal vurdere og prioritere de ulike områdene, og avgjøre hvilke prosjekter som det skal gjennomføres forvaltningsrevisjon innenfor i perioden.

9.1 Administrasjon og organisasjon

Administrasjon og organisasjon				
Mål/regelverk/vedtak	Årsak	Virkning	Risiko	Kommentar
Midlertidig ansettelse og bruk av vikarer	Utfordrende å etterleve bestemmelser i arbeidsmiljøloven og hovedtariffavtalen.	Fare for manglende etterlevelse av regelverk.		
Arbeidsmiljø	Utfordrende å sikre et godt nok arbeidsmiljø for alle ansatte, spesielt innen pleie og omsorg der en har situasjoner med utagerende pasienter og en-til-en bemanning.	Fare for at en ikke klarer å ha et tilfredsstillende arbeidsmiljø for alle kommunens arbeidere i tråd med krav til arbeidsmiljø og HMS.		
Saksbehandling	Det blir stilt spørsmål med om det er generelt er tilstrekkelig saksbehandlingskapasitet innenfor helse og sosialtjeneste, barnevern, PPT og byggesak.	Sein saksbehandling. Feil i saksbehandlingen. Påpekt at det er fare for manglende etterlevelse av regelverk som arkivlov og krav til offentlighet.		

Vedtaksoppfølging	<p>Det blir stilt spørsmål ved om det er tilstrekkelige rutiner for vedtaksoppfølging både i forhold til gjennomføring og rapportering.</p> <p>Uklar rolle og ansvarsfordeling. Manglende intern samhandling og kommunikasjon mellom enheter i vedtaksoppfølging.</p>	Risiko for at vedtak ikke blir fulgt opp.		
Internkontroll	Kvalitetsloven brukes i ulik grad i avdelingene.	Fare for manglende etterlevelse av regelverk og manglende kvalitet på tjenestene.		System for internkontroll ble foreslått som et forvaltningsrevisjonsprosjekt i forrige periode, men ble ikke gjennomført.
Kommunesamarbeid	<p>Nøtterøy inngår i en god del samarbeid med andre kommuner. Det stilles spørsmål ved om en bør evaluere kommunesamarbeid.</p> <p>Hvordan er det organisert, hvor mye ressurser brukes og hva får kommunen igjen for det? Er grunnlaget for samarbeid godt nok?</p>	Risiko for at samarbeidet ikke fungerer etter intensjonen og at en ikke får de tjenester som samarbeidet skal sikre.		
Innkjøp Kjøp og salg av eiendom	<p>Generelt et område hvor det er risiko for feil.</p> <p>Kan være utfordringer knyttet til valg av leverandører, habilitet m.m.</p> <p>Kan være nyttig med en gjennomgang av kommunens kontrakter.</p> <p>Påpekt økt behov for salg av eiendommer og en utfordring knyttet til regelverk.</p>	Fare for manglende etterlevelse av regelverk og feil ressursbruk.		Det ble gjennomført forvaltningsrevisjon knyttet til offentlige anskaffelser i 2008.
Økonomi	<p>Utfordring å oppnå økonomisk balanse, og kommunen har et stramt budsjett uten reserver.</p> <p>En eventuell bemanningsreduksjon i 2012 vil begrense mulighetene for måloppnåelse innenfor ulike kommunale områder.</p> <p>Kommunen er sårbar i forhold til eventuell renteøkning.</p>	Kan medføre reduserte tjenester på flere områder som kan føre til manglende måloppnåelse, regeletterlevelse eller vedtaksgjennomføring.		

<p>IT sikkerhet og personvern</p>	<p>Utfordring å skaffe rett kompetanse.</p> <p>Usikkert hvordan strategiplan for IT er fulgt opp.</p> <p>Usikkert om en har tilstrekkelig informasjon og kunnskap om IT sikkerhet og krav til personvern.</p>	<p>Fare for manglende etterlevelse av regelverk (personopplysningsloven).</p>		<p>Rettsikkerhet, personvern og likebehandling ble foreslått som prosjekt i forrige planperiode, men ble ikke gjennomført.</p>
--	---	---	--	--

9.2 Oppvekst og kultur

Oppvekst og kultur				
Mål/regelverk/vedtak	Årsak	Virkning	Risiko	Kommentar
<p>Oppfølging av barn av psykisk syke og rusmisbrukere</p>	<p>Oppvekst og kultursektoren klarer ikke å tilby oppfølging jf. vedtaket.</p>	<p>Manglende vedtaksoppfølging og manglende støtte til barn av psykisk syke og rusmisbrukere.</p> <p>Er en svært utsatt gruppe og definert som en viktig gruppe å følge opp ifbm forebyggende arbeid.</p>		
<p>Barnehage</p>	<p>Knappe ressurser.</p> <p>Påpekt behov for økt bemanning for å kunne yte god nok tidlig innsats og gi et godt tilbud til barn med særskilte behov.</p> <p>Behov for høyere andel faglærte.</p> <p>Rutiner og praksiser ikke godt nok forankret.</p> <p>Aktuelle problemstillinger som nevnes er kvalitet i barnehagetilbudet og regeletterlevelse (forvaltningsloven er nevnt).</p> <p>Behov for å se på både kommunale og privatdrevne barnehager.</p>	<p>Kan medføre manglende kvalitet og regeletterlevelse.</p> <p>Ikke nok ressurser til det generelle barnehagetilbudet som kan medføre at ikke alle barn som har det vanskelig blir oppdaget tidlig nok.</p> <p>For mange barn per. ansatt.</p>		<p>To prosjekt knyttet til barnehage ble foreslått i forrige plan for forvaltningsrevisjon, men ble ikke gjennomført:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Måloppnåelse og ressursbruk knyttet til barnehager • Styring og tilsyn med barnehager

<p>Opplæringsloven</p>	<p>Flere peker på at det er utfordrende å etterleve opplæringsloven.</p> <p>Flere opplever at skoler i liten grad har tilstrekkelig økonomi og bemanning til å utføre sine oppgaver i tråd med mål, regelverk og vedtak.</p> <p>Stort behov for spesialundervisning.</p> <p>Spesielt nevnes kravet om tilpasset opplæring og lovens kap.9 a (knyttet til enkeltvedtak ved forespørsel om tiltak knyttet til fysiske miljøforhold).</p> <p>Oserød og Teigar skole fikk pålegg av FM i 2011, knyttet til skolens arbeid med elevenes psykososiale miljø.</p> <p>Årsakene som blir fremhevet er lite ressurser og kompetanse.</p> <p>Ikke gode nok interne kontrollsystemer på enkelte skoler.</p>	<p>Fare for at kommunen ikke har et tilfredsstillende skoletilbud i tråd med mål, regelverk og vedtak, og at elevene ikke får den undervisning de har krav på.</p> <p>Fare for manglende regeletterlevelse.</p>		<p>Det ble gjennomført forvaltningsrevisjon av måloppnåelse og ressursbruk i Nøtterøyskolen i 2011.</p>
<p>PPT/Spesialundervisning</p>	<p>Stor behov for spesialundervisning.</p> <p>Utfordrende å etterleve vedtak i sakkyndige vurderinger.</p> <p>Pedagogisk ansatte har behov for opplæring i hvordan de skal møte elever med store atferdsvansker.</p> <p>Behov for å se på forholdet mellom tilpasset opplæring og spesialundervisning.</p> <p>Organiseringen av PP-tjenesten: hvordan de jobber, hvor god hjelp de utgjør for samarbeidspartnerne. Dette gjelder i hovedsak systemarbeidet, og ikke den sakkyndige utredningen. Det blir stilt spørsmål ved om PP-tjenesten er hensiktsmessig organisert og om de bruker tiden effektivt.</p>	<p>Fare for at kommunen ikke har et tilfredsstillende tilbud i tråd med mål, regelverk og vedtak, og at elevene ikke får den undervisning de har krav på.</p> <p>Økende ventelister.</p> <p>Fare for manglende regeletterlevelse.</p>		<p>Fylkesmannen gjennomførte tilsyn med Nøtterøy kommune 2. juni 2010 med fokus på om kommunen oppfyller opplæringslovens krav til spesialundervisning og om skoleeier har et forsvarlig system for å ivareta dette. Fylkesmannen avdekket ikke avvik og gav ingen merknader i dette tilsynet.</p> <p>KOSTRA-tallene viser at andelen elever i grunnskolen som får spesialundervisning har økt noe (fra 8,6 % i 2008 til 9,8 % i 2010), og ligger litt over det som er gjennomsnittet for kommunegruppen (9,8 % mot 7,5 % i 2010).</p>

Skolehelsetjenesten	Sekundærforebyggende arbeid tar mye tid og gjøre at det blir mindre ressurser til primærforebyggende arbeid.	Kan føre til at enkeltbarn ikke blir sett. Fare for at kommunen ikke har et tilfredsstillende tilbud.		
Barnevern	Flere mener barnevernet er et risikoområde. Både regeletterlevelse og kartlegging av behov blir nevnt som aktuelle problemstillinger.	Fare for at kommunen ikke har et tilfredsstillende tilbud i tråd med mål, regelverk og vedtak. Fare for at barn ikke får nødvendig hjelp.		Det kommer også fram at det skal være nasjonalt tilsyn på området i mai 2012. KOSTRA-tallene viser at Nøtterøy kommune har noe lavere netto driftsutgifter til barnevernstjenesten per innbygger 0-17 år enn det som er gjennomsnittet for kommunegruppen.
RMU	Avdelingen vil streve med å gi tilstrekkelig avlastning til barn og unge med spesielle behov og drive godt forebyggende arbeid. Det blir foreslått å gjøre en evaluering av om RMU fungerer etter intensjonen.	Fare for at kommunen ikke har et tilfredsstillende tilbud i tråd med mål, regelverk og vedtak.		Forvaltningsrevisjon av RMU ble foreslått i forrige planperiode, men ble ikke gjennomført.
Kulturminnevern	Det framkommer at kommunen mangler fagkompetanse innen kulturvern.			Kommunen har ansatt en konsulent på dette området.

9.3 Helse og sosial

Helse og sosial				
Mål/regelverk/vedtak	Årsak	Virkning	Risiko	Kommentar
Økonomi	Økonomien er begrenset og det er usikre framtidsutsikter. Det er utfordrende å holde budsjett på grunn av utfordret behov, som kan være kostnadskrevene.	Budsjettoverskridelse kan medføre reduserte tjenester på flere områder.		
Internkontroll og saksbehandling	Helse og sosial er et område med mye regelverk og betydelige krav til saksbehandling.	Manglende internkontroll kan medføre manglende regeletterlevelse og manglende kvalitet på tjenestene.		
Legevakt	Det kommer fram at det kunne vært nyttig å undersøke om organiseringen av legetjenesten fungerer hensiktsmessig. (Tønsberg og omegn interkommunale legevakt)	Kan være fare for et mangelfullt tjenestetilbud dersom organiseringen ikke fungerer.		
Samhandlingsreformen	Det kommer fram at det fortsatt er mye som er uavklart i forbindelse med innføringen av Samhandlingsreformen.	Fare for at kommunen ikke er tilstrekkelig forberedt på reformen og ikke kan gi et tilstrekkelig godt tilbud i tråd med reformens intensjoner.		

Psykisk helse og rus	<p>Det er en utfordring å håndtere brukere med ekstrem atferd.</p> <p>Flere trekker fram psykisk helse og rus som et risikoområde som bør undersøkes nærmere.</p> <p>Fylkesmannen avdekket to avvik knyttet til området i 2010.</p>	Fare for at tjenestetilbudet ikke er tilfredsstillende for en ekstra sårbar gruppe.		FM skal ha tilsyn på området rus i 2012.
Institusjonstjenester	<p>Bli trukket fram som mulig risikoområde. Aktuelle problemstillinger er regeletterlevelse og dekningsgrad sett i forhold til behov.</p> <p>Det kommer fram at det er risiko for mangel på institusjonsplasser, spesielt korttidsplasser.</p> <p>KOSTRA-tallene viser at den samlede dekningsgraden for institusjon og heldøgnsbemannet bolig er markant lavere i Nøtterøy kommune enn gjennomsnittet i kommunegruppen</p>	Fare for at kommunen ikke har et tilfredsstillende tilbud i tråd med mål, regelverk og vedtak.		Det ble gjennomført et forvaltningsrevisjonsprosjekt knyttet til kapasitet og kvalitet ved sykehjem i Nøtterøy i forrige periode.
Verdighetsgarantien	Det kommer fram at verdighetsgarantien ikke blir etterlevd i tilstrekkelig grad.	Fare for at kommunen ikke har et tilfredsstillende tilbud i tråd med det som garantien lover.		
Hjemmetjenester	Samhandlingsreformen kan potensielt føre til uforutsette utgifter og ubalanse i budsjett. Vil bl.a. være avhengig av sykehusets utskrivningspraksis.	Fare for at budsjettet overskrides og at kommunen ikke har et tilbud i tråd med et som samhandlingsreformen krever.		Det ble gjennomført en forvaltningsrevisjon knyttet til styring og kontroll med de hjemmebaserte tjenestene i forrige periode.
Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) og støttekontakt.	<p>Vanskelig å rekruttere personell.</p> <p>Utfordring å ivareta krav til personvern.</p>	Fare for at en ikke leverer tilfredsstillende og tilstrekkelige tjenester på området.		
Bruk av tvang	Sosialtjenesteloven § 4a knyttet til rettsikkerhet ved bruk av tvang og makt ovenfor enkelte personer med psykisk utviklingshemming er vanskelig å etterleve for flere av institusjonene i kommunen.	Manglende etterlevelse av regelverket knyttet til tvang.		
NAV	Flere trekker fram NAV som et risikoområde som bør undersøkes nærmere. Det nevnes spesielt måloppnåelse og organisering.	Fare for at kommunen ikke har et tilfredsstillende tilbud i tråd med mål, regelverk og vedtak.		FM skal ha tilsyn knyttet til «Sosial NAV stønad» (gjelder barnefamilier) i 2012.

<p>Forvaltning og praksis knyttet til tildeling av kommunale boliger/ midlertidig bolig</p>	<p>Bli trukket fram som risikoområde. I dag blir personer med behov for midlertidig bolig plassert på hoteller, campingplasser o.l.</p> <p>Vedtak om bosetting av 17 flyktninger i 2011 ble ikke etterlevd. Årsaken var manglende tilgang på egnede boliger.</p> <p>Strukturen og ansvarsfordelingen omkring boliger ikke optimalt i dag (ligger ofte mellom sektorer).</p> <p>Aktuelle problemstillinger er om dette er hensiktsmessig organisert, om boligene har tilfredsstillende standard og er tilstrekkelig tilrettelagt beboerens behov. Brannsikkerhet ved kommunale boliger blir også nevnt.</p>	<p>Fare for at en ikke leverer tilfredsstillende og tilstrekkelige tjenester på området.</p> <p>Ressurskrevende praksis.</p> <p>Manglende etterlevelse av vedtak.</p>		<p>Kommunen arbeider med å få på plass en boligsosial handlingsplan.</p> <p>KOSTRA-tallene viser at andelen søkere har fått avslag på søknad om kommunal bolig i Nøtterøy kommune har økt hvert år i perioden og ligger per 2010 markant høyere enn det den gjør i kommunegruppen (74 % mot 28 %).</p>
<p>Bosetting og integrering av flyktninger</p>	<p>Det blir stilt spørsmål ved om flyktninger som bosettes i kommunen får rett/tilstrekkelig hjelp i form av opplæring og integrering, og om ressursene blir brukt på en hensiktsmessig måte.</p>	<p>Fare for at en ikke leverer tilfredsstillende og tilstrekkelige tjenester på området.</p>		<p>KOSTRA-tallene viser at Nøtterøy kommune per 2010 har lavere netto driftsutgifter til introduksjonsstønad per innbygger enn det som er gjennomsnittet for kommunegruppe 13 (196 mot 303).</p>

9.4 Eiendomsforvaltning og teknisk sektor

Eiendomsforvaltning og teknisk sektor				
Mål/regelverk/vedtak	Årsak	Virkning	Risiko	Kommentar
Økonomi	Det blir opplyst et Eiendomsforvaltningen i liten grad har økonomi til å utføre sine oppgaver i tråd med mål, regelverk og vedtak.	Fare for manglende etterlevelse av mål, regelverk og vedtak.		
Bygningsmessige forhold og vedlikehold	Flere lover og forskrifter knyttet til bygningsmessige forhold ved sykehjem, skoler og barnehager er ikke tilfredsstillende. Stort vedlikeholdsetterslep for kommunale bygninger. Flere trekker fram eiendomsforvaltningen som mulig risikoområde Flere stiller også spørsmål ved hvordan vaktmestertjenesten fungerer. Brannsikkerhet bli også trukket frem som et risikoområde.	Kan få store konsekvenser ved brann eller annen ulykke. Potensiell fare for liv og helse. Fare for at kommunale bygg ikke har tilfredsstillende standard i tråd med regelverk og anbefalinger.		Det ble gjennomført en forvaltningsrevisjon av Eiendomsforvaltningen i Nøtterøy kommune i 2010. KOSTRA-tallene viser at Nøtterøy kommune per 2010 har høyere utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunale eiendomsforvaltning per kvadratmeter enn det som er gjennomsnittet for kommunegruppe 13 (358 mot 125). Måloppnåelse og ressursbruk innen vaktmester- og renholdstjenesten ble foreslått som et prosjekt i forrige planperioden, men ble ikke gjennomført.
Byggesak	Der kommer fram at likebehandling i byggesaker er et potensielt risikoområde.	Fare for manglende regeletterlevelse.		Intern kontroll i byggesaksprosesser ble foreslått som et prosjekt i forrige plan, men ble ikke gjennomført
Bygging i strandsonen	Stort press på bygging i standsonen. Problem med ulovlige stengsler. Undersøkelse og fjerning av ulovlige stengsler er ikke en prioritert aktivitet.	Fare for manglende fremkommelighet i strandsonen og brudd på regelverk.		
Klima og miljø	Kommunen har mange vedtak knyttet til klima og miljø, men manglende ressurser til å følge disse opp. .	Manglende måloppnåelse på klima- og miljøområdet.		
Beredskap	Flere trekker fram kommunens beredskap som potensielt risikoområde. Veistandard og veisikkerhet blir nevnt.			FM skal ha tilsyn på helse og sosialmessig beredskap i 2012.

Del 4 - Forvaltningsrevisjonsprosjekt

10 Forslag til forvaltningsrevisjonsprosjekt i Nøtterøy kommune 2012-2016

På bakgrunn av de analyser og risikovurderinger som er gjennomført er det identifisert flere kritiske områder som kan være utgangspunkt for mulige forvaltningsrevisjonsprosjekt i Nøtterøy kommune. Forslagene danner grunnlaget for prioriteringen som kontrollutvalget skal gjøre. Kontrollutvalget står fritt til å legge til og endre på prosjektene som er skissert under.

10.1 Prosjekter som er kategorisert som høy risiko

Forvaltningsrevisjonsprosjekt	Tema
Forvaltningsrevisjon av midlertidig ansettelser og bruk av vikarer	- Etterlevelse av arbeidsmiljøloven og tariffavtaler
Forvaltningsrevisjon av vedtaksoppfølging	- System og rutiner, - Samhandling og ansvarsdeling
Forvaltningsrevisjon av Internkontroll	- System og rutiner for internkontroll - Regeletterlevelse - Saksbehandling (for eksempel innen helse og sosial)
Forvaltningsrevisjon av innkjøp og salg	- Organisering - System og rutiner - Regeletterlevelse
Forvaltningsrevisjon av IT sikkerhet, arkivering, offentlighet og personvern	- System og rutiner - Regeletterlevelse
Forvaltningsrevisjon av psykisk helse og rusomsorg	- Organisering og samhandling - Regeletterlevelse - Individuelle planer
Forvaltningsrevisjon av tilpasset opplæring og bruk av spesialundervisning	- Regeletterlevelse - Etterlevelse av vedtak om spesialundervisning - Organisering av PP tjenesten og saksbehandling
Forvaltningsrevisjon av Ressurscenter for mennesker med utviklingsmulighet (RMU)	- Organisering - Måloppnåelse - Regeletterlevelse
Forvaltningsrevisjon av verdighetsgarantien	-
Forvaltningsrevisjon av boligforvaltning	- Organisering og samhandling - Tildeling av bolig - Bruk av midlertidige boliger -
Forvaltningsrevisjon av bygningsmessige forhold og	- Regeletterlevelse - Inneklima

vedlikehold av kommunale bygg	<ul style="list-style-type: none"> - Brannsikkerhet - Vaktmestertjeneste
Forvaltningsrevisjon av barnevern	<ul style="list-style-type: none"> - Organisering og samhandling - Regeletterlevelse - Saksbehandling
Forvaltningsrevisjon av institusjonstjenesten	<ul style="list-style-type: none"> - Bruk av tvang - Dekningsgrad - Arbeidsmiljø - Regeletterlevelse (for eksempel tildeling, saksbehandling)

10.2 Andre prosjekter

Forvaltningsrevisjonsprosjekt	Tema
Forvaltningsrevisjon av skolehelsetjeneste	<ul style="list-style-type: none"> - Måloppnåelse - Regeletterlevelse
Forvaltningsrevisjon av barnehage	<ul style="list-style-type: none"> - Bemanning - Kompetanse - System og rutiner - Regeletterlevelse
Forvaltningsrevisjon av legevaktstjenesten	<ul style="list-style-type: none"> - Organisering - Regeletterlevelse
Forvaltningsrevisjon av samhandlingsreformen	<ul style="list-style-type: none"> - Organisering - Samhandling med spesialisthelsetjenesten - Tilpasning av kommunale tjenester som for eksempel hjemmetjenesten - Regeletterlevelse
Forvaltningsrevisjon av bosetting og integrering av flyktninger	<ul style="list-style-type: none"> - Opplæring - Tilbud om bolig
Forvaltningsrevisjon av brukerstyrt personlig assistanse og støttekontakt	<ul style="list-style-type: none"> - Regeletterlevelse - Organisering
Forvaltningsrevisjon av byggesaksbehandling	<ul style="list-style-type: none"> - System og rutiner - Regeletterlevelse og saksbehandling
Klima	<ul style="list-style-type: none"> - Oppfølging av klimaplan
Beredskap	<ul style="list-style-type: none"> - Måloppnåelse - Regeletterlevelse - Organisering
Forvaltningsrevisjon av	<ul style="list-style-type: none"> - Regeletterlevelse

strandsonevern	
Forvaltningsrevisjon av NAV	<ul style="list-style-type: none"> - Organisering - Regeletterlevelse - Måloppnåelse
Forvaltningsrevisjon av kommunesamarbeid	<ul style="list-style-type: none"> - Organisering og samhandling
Forvaltningsrevisjon av kulturminnevern	<ul style="list-style-type: none"> - Fagkompetanse

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee, and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.com/no/omoss for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu Limited and its member firms.

Deloitte provides audit, tax, consulting, and financial advisory services to public and private clients spanning multiple industries. With a globally connected network of member firms in more than 150 countries, Deloitte brings world-class capabilities and deep local expertise to help clients succeed wherever they operate. Deloitte's approximately 170,000 professionals are committed to becoming the standard of excellence.

© 2011 Deloitte AS